

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale i gruppo

Cena 150 lir

Leto XXX. Št. 199 (3905)

TRST, torek, 27. avgusta 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

DRAGINJA NEPRESTANO ODJEDA KUPNO MOČ DELAVSKIH PLAČ

PO DANAŠNJI PODRAŽITVI ELEKTRIČNEGA TOKA BODO PODRAŽILI SLADKOR, OLJE IN TESTENINE

*Draži se tudi drugo blago - Na tisoče delavcev v dopolnilni blagajni
Nekatere male tovarne so že zaprle zaradi pomanjkanja kreditov*

RIM, 26. — Poletne počitnice so se končale. V tovarnah in na vseh drugih delovnih mestih je ponovno zažvelo. Na milijone Italijanov si letos ni moglo privoščiti počitnic izven doma zaradi podražitve benzinov, življenjskih stroškov in gostinskih storitev. Zato je večina italijanskih delavcev preživela dopust doma. Ob vrnitvi na delo pa se je skrb za delovno mesto in za preživljanje družine še povečala. Gospodarska kriza hudo pritiska in ni nobenega znaka, da se bo kmalu kaj izboljšalo.

Mnoge tovarne so v zadnjih dneh splošno, da so zaradi podražitve surovin in slabe prodaje proizvodov prisilile postaviti na tisoče delavcev v dopolnilno blagajno s skrajšanjem delovnega urnika na 24 ur tedensko. Delavci, ki so bili postavljeni v dopolnilno blagajno, bodo izgubili od 20.000 do 30.000 lir mesečno. Nekatere manjše tovarne pa so celo zaprle svoje obrate in odpustile delavce, češ da nimajo denarja, zaradi pomanjkanja kreditov.

K temu je treba dodati še stalno naraščanje cen. Uradne statistike ugotavljajo, da se draginja večja mesečno za 2 odstotka, kar znaša letno povprečno 24 odstotkov. Do sedaj se je vrednost lire dejansko zmanjšala za 20 odstotkov. To je najbolj prizadelo delavske družine, saj so se dohodki delavcev v industriji v istem času povečali za 18 odstotkov, v ostalih gospodarskih ve-

novih »Coop Italia«, ki noče pustiti svojih poslovalnic brez sladkorja. Zato ga kupuje v Nemčiji po 410 lir kg. V svojih poslovalnicah pa ga mora prodajati po 375 lir. Pri vsakem kg izgubi 35 lir, če ne računamo zraven še režijskih stroškov in IVA, kar vse skupaj znaša 75 lir pri kg. Pod takimi pogoji trgovina ne more iti naprej.

Druga velika spekulacija se sedaj dogaja pri proizvodnji in prodaji pralnih praškov. Po zakonskem odloku so tovarne prisiljene, da dajo na trg neko določeno vrsto pralnega praška, ostale vrste pa lahko prodajajo po prosti ceni. Sedaj se dogaja, da tako imenovana »navadna vrsta« se še ni pojavila skoraj nikjer na trgu, medtem ko so trgovine polne ostalih proizvodov z znatno višjimi cenami, ki znašajo okrog 40 odst. več kot do sedaj.

Prav tako obsodbe vredno je ravnanje industrije testenine. Odkar je vlada lansko leto sprejela prve ukrepe o zamrzitvi cen, ki so že zapadli, ni lahko najti v trgovinah testenine. Najdemo se samo takrat, ko pokrajinski odbori za cene odobrijo industrijem podražitev. Če nekaj tednov pa testenine spet izginejo s trga in industriji zahtevajo novo podražitev. Isto se dogaja sedaj. Pričakujejo, da se bodo tudi testenine podražile najkasneje v začetku septembra. Zahteva po podražitvi semenskega olja je prav tako neupravičena, ker je cena v Italiji že itak na ravni cen v ostalih državah gospodarske skupnosti. Toda industriji zahtevajo podražitev za 40 odstotkov.

O mesu skoraj ni treba govoriti. Kdor ga še lahko kupuje ve, da je meso postalo »luksumsko blago«. Medtem ko v ostalih državah gospodarske skupnosti, zlasti v Franciji in v Zahodni Nemčiji, kjer imajo velike zaloge govedine, pripravljajo ukrepe za znižanje cene v prodaji na drobno, da ne bodo reči prizadeti, v Italiji so enostavno nabili na govedino kar 18 odstotkov davka na dodatno vrednost — IVA. Vse te podražitve zmanjšujejo vrednost lire in s tem vrednost kupne moči delavskih plač. Spržila se je torej najbolj nevarna verižna reakcija, ki grozi, da bo povzročila nestabilno razvrednotenje lire. Že danes je vrednost lire na prostem trgu, v odnosu do ostalih zahodnoevropskih valut, izredno padla. Če k temu dodamo še nevarnost večjega števila brezposelnih, kar predvideva tudi minister za delo Bertoldi, potem je perspektiva za bližnjo prihodnost zelo neugodna.

Visok pribitek zahodnonemške zunanjetrgovinske in plačilne bilance

BONN, 26. — Zahodnonemška industrijska proizvodnja in izvoz stal-

no naraščata. Po zadnjih podatkih je razvidno, da Zahodna Nemčija, ne samo da ne pozna krize, temveč iz meseca v mesec kopiči vedno večji prebitke svoje trgovinske in plačilne bilance. To stanje je v polnem nasprotju s stanjem v Italiji, Veliki Britaniji in delno tudi v Franciji, ki se hudo ubadajo s finančnimi težavami zaradi visokega zunanjetrgovinskega in plačilnega primanjkljaja.

V juliju je prebitke zahodnonemškega zunanjetrgovinskega obračuna dosegel 4.449 milijonov mark, potem ko je v juniju dosegel »okoli 2.510 milijonov mark. V prvih letošnjih sedmih mesecih znaša zunanjetrgovinski prebitke rekordno vsoto: 29.693 milijonov mark, v enakem obdobju lani je znašal 15.773 milijonov mark; uvoz se je v juliju povečal za 11,3 odst. v primerjavi z junijem, izvoz pa kar za 21,1 odstotka.

Prav tako visok je prebitke plačilne bilance Zahodne Nemčije. V juliju je znašal milijardo 500 milijonov mark, v prvih letošnjih sedmih mesecih pa kar 15 milijard mark.

PRVI REZULTAT POSREDOVANJA GENERALNEGA TAJNIKA OZN

«KORISTNO» SREČANJE MED VODITELJEMA GRŠKE IN TURŠKE SKUPNOSTI NA CIPRU

Ob Waldheimovi navzočnosti sta Klerides in Denktas govorila o vprašanju beguncev
Odgovor grške in ciprske vlade na sovjetski predlog - Kmalu umik britanskih baz z otoka?

NIKOSIJA, 26. — Misija generalnega tajnika OZN Kurta Waldheima je že rodila prvi konkretne rezultate, ki še nikakor ne pomeni premika v smeri rešitve ciprske krize, je pa vendarle — kot je dejal sam Waldheim — dokaz dobre volje sprtnih strani. Na Waldheimovo posredovanje sta se namreč danes sestala, na sedežu generalnega štaba kanadskih »modrih čelad«, ciprski časni predsednik Klerides in vodja turške skupnosti na Cipru Denktas.

To je bilo prvo srečanje med najvišjimi predstavnikoma obeh nacionalnih skupnosti otoka po razbiju ženevskih pogajanj; pravzaprav je bilo tako srečanje na sporedu že prejšnji teden, vendar ga je Denktas odpovedal v znamenju protesta, ker je Klerides po posvetovanjih z atensko vlado privolil v sovjetski predlog o sklicanju mednarodne konference o Cipru, katerega turška stran odločno nasprotuje.

Generalni tajnik OZN, ki je bil včeraj v Atenah na razgovorih s premierom Karamanlisom in zunanjim ministrom Mavrosom, se je v Nikoziji naprej sestel z časnim predsednikom Kleridesom in nato še z Denktasem, ki ju je uspel prepričati, da se »prijeteljsko pogovori« ob njegovi navzočnosti. Sestanek je trajal pol ure, ter je bil v večini posvečen vprašanju beguncev (navzoč je bil tudi visoki komisar OZN za begunce princ Sabirudin Aga Khan), medtem ko ni bilo obravnavati političnih vprašanj. Vsekakor pa je sam Waldheim izrazil svoje zadovoljstvo zaradi srečanja, ki da po »prispevalo k olajšanju trpljenja ciprskega ljudstva«.

Generalni tajnik OZN je bil v večini posvečen vprašanju beguncev (navzoč je bil tudi visoki komisar OZN za begunce princ Sabirudin Aga Khan), medtem ko ni bilo obravnavati političnih vprašanj. Vsekakor pa je sam Waldheim izrazil svoje zadovoljstvo zaradi srečanja, ki da po »prispevalo k olajšanju trpljenja ciprskega ljudstva«.

Kljub današnjemu srečanju Klerides — Denktas pa ni veliko razlogov za optimizem. Stališča sprtnih strani se niso v ničemer zblížala, kot dokazujejo tudi izjave, ki jih je dal sam Denktas kmalu po pogovoru s Kleridesom. Na neki tiskovni konferenci je vodja turške skupnosti na Cipru zagrozil, da bo na otoku ustanovljena turška neodvisna republika, če bo Grčija spravila ciprsko krizo na dnevni red generalne skupščine OZN. Denktas je celo omenil možnost, da bi turške sile vojaško zasedle celotno ozemlje otoka, ko bi ciprski Grki začeli gverilo, kot so napovedali v prejšnjih dneh. Denktas je tudi povedal, da je v svojem razgovoru z Waldheimom zahteval umik čet OZN s področja pod turško vojaško zasedbo, češ da »tukaj ne potrebujemo Združenih narodov« in da so Turki v celoti sposobni ohraniti red in zakonitost.

Po obisku v Nikoziji, kjer se je sestel tudi s predstavnikom OZN na otoku Munozem in s poveljnikom »modrih čelad« Chandom, je Waldheim odpotoval v Ankaru, kjer so na sporodu razgovori s premierom Ecevitom in z zunanjim ministrom Gunesom. Generalni tajnik OZN se bo nato spet vrnil v Atene, ciklus posvetovanj pa bo zaključil v Londonu, kjer bo imel razgovore s predstavnikom britanske vlade. Eden od namenov Waldheimove misije je ugotoviti, kakšne so realne možnosti, da bi sklicali mednarodno konferenco o Cipru, kakršno predlaga Sovjetska zveza, se pravi z udeležbo vseh držav članic varnostnega sveta OZN.

Prav danes sta grška in ciprska vlada uradno sporočili Sovjetski zvezi, da se strinjata s predlogom o sklicanju mednarodne konference. V dokumentu, ki ga je zunanji minister Mavros izročil sovjetskemu veleposlaniku v Atenah Ježovu, pa daje grška vlada nekatere konkretne predloge, katerih namen je,

Sovjetski veleposlanik v Atenah Igor Ježov (spredaj levo) zapuša v družbi prevajalca in funkcionarjev posloje grškega zunanjega ministrstva, kjer mu je zunanji minister Mavros izročil uradni odgovor grške vlade na sovjetski predlog o sklicanju mednarodne konference za rešitev ciprske krize

TITOVİ POSLANICI KLERIDESU IN DENKTAŠU

Minićeva mirovna misija na Cipru

Jugoslovansko stališče do sovjetskega predloga o sklicanju mednarodne konference pod okriljem OZN

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 26. — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta in zvezni tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić bo odpotoval jutri na Cipr, kjer bo kot odposlanec predsednika Tita izročil vršilu dolžnosti predsednika republike Kleridesu in podpredsedniku republike Denktasu osebni poslanici Tita in se z njima razgovarjal o sedanjem položaju na Cipru in o pogojih mirne rešitve krize. Ta obisk Minića spada v okvir diplomatske akcije, ki jo je Jugoslavija pričela z nedavnim obiskom Minića v Grčiji in v Turčiji, kjer je zvezni tajnik izročil najvišjim zastopnikom obeh držav podobni Titovi poslanici in se z njima razgovarjal o ciprskem vprašanju.

Agencija Tanjug pravi, da jugoslovanski uradni krogi pozorno upoštevajo predlog sovjetske vlade, da se v okviru svetovne organizacije skliče mednarodna konferenca o Cipru. V tem krogu se v zvezi s tem poudarja, da je potrebno podpreti vsako pobudo, ki upošteva neodvisnost, suverenost in teritorialno integriteto in nevrščeničnosti prava ter uveljavljanje načela nacionalne enakopravnosti grške in turške nacionalne skupnosti na Cipru in predvideva umik tujih čet z otoka. V jugoslovanskih uradnih krogih poudarjajo potrebo aktivne udeležbe nevrščeničnih držav v iskanju politične rešitve ciprske krize in večjega angažiranja svetovne organizacije v .aparih, da se v interesu miru in varnosti kriza čimprej reši. V tem smislu se na predlog sovjetske vlade gleda kot na pomemben prispevek k naporom, da bi se čimprej našla politična rešitev ciprske krize.

B. BOZIC

Morov odposlanec v Atenah in Ankari

ATENE, 26. — Generalni ravnatelj za politične zadeve pri italijanskem zunanjem ministru veleposlanik Roberto Ducci, ki je prišel včeraj v Atene, je imel danes razgovore s grškim zunanjim ministrom Mavrosom in z obrambnim ministrom Averoffom in z visokimi funkcionarji zunanje ministrstva. Veleposlanik Ducci je odšel v Atene po nalogu zunanjega ministra Mora, da bi se osebno prepričal o položaju in o perspektivah politične rešitve ciprske krize. Pozno popoldne na je predstavnik Farnesine odpotoval v Ankaru, kjer se bo sestel s turškim zunanjim ministrom Gunesom.

Delavci živilske industrije za novo delovno pogodbo

RIM, 26. — V prihodnjih dneh se bodo začela pogajanja za obnovitev vsedržavne delovne pogodbe med delavci živilske industrije tretje skupine, in sicer industrije testenine, mlinarske industrije, industrije konzerviranega mesa in rib. Pogajanja zanimajo 130.000 delavcev. Sindikati živilske industrije zahtevajo 35.000 lir več plače na mesec, izboljšanje delovnih pogojev, 40 ur delna tedenska, ukinitve nadur, zagotovljeno plačo in pravico priznanja sindikalnih svetov v tovarnah.

Sindikati in FIAT

TURIN, 26. — Izvršni odbor pokrajinske federacije kovinskih delavcev v Turinu se bo sestel v četrtek in bo razpravljal o sindikalnih vprašanjih, ki se tičejo predvsem tovarne avtomobilov Fiat. Vodstvo Fiat je nedavno sporočilo, da bo moralo omejiti proizvodnjo, če se bo položaj po 30. septembru poslabšal. Izvršni odbor bo razpravljal tudi o pobudah, ki jih bo do sprožili jeseni za izboljšanje delovnih razmer v tovarnah, za večjo zaposlitev in za rešitev nekaterih nujnih socialnih vprašanj.

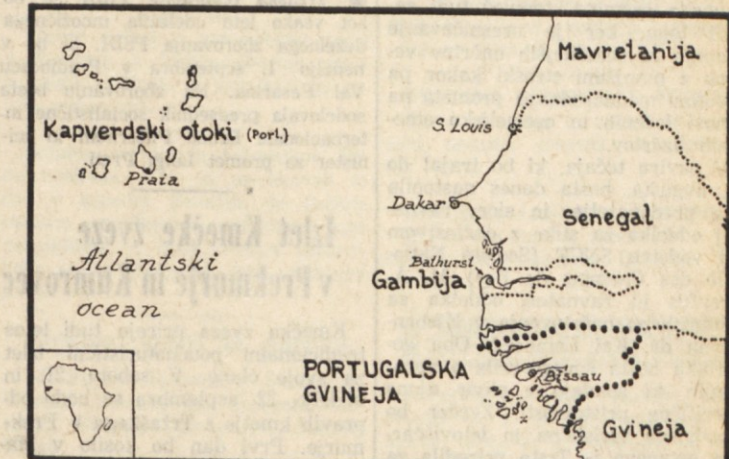
PODPISAN V ALŽIRU SPORAZUM MED LIZBONO IN PAIGC

10. septembra proglasitev neodvisnosti Gvineje-Bissau

Prebivalstvu Kapverških otokov priznava pravico do samoodločbe - Umik portugalskih vojakov se je že začel - Portugalska bo navezala prijateljske odnose z novo neodvisno državo

ALŽIR, 26. — Danes zvečer je bil v Alžiru podpisan sporazum o neodvisnosti Gvineje Bissau. Dokument sta podpisala portugalski zunanji minister Mario Soares in predstavnik PAIGC (stranke za osvoboditev Gvineje in Kapverških otokov) major Pedro Pires. Na osnovi sporazuma bo Portugalska uradno priznala neodvisno republiko Gvineje Bissau 10. septembra. Sporazum predvideva tudi, da danes stopi formalno v veljavo premirje, ki pa je dejansko že veljalo več tednov. Portugalske oborožene sile se bodo dokončno umaknile z ozemlja nove neodvisne države do 31. oktobra. Obe državi sta tudi sklenili navezati odnose aktivnega sodelovanja na osnovi spoštovanja neodvisnosti, enakopravnosti in dvostranskih interesov.

Lizbonski časopis »Republica« je danes objavil nekatere izjave, ki jih je dal zunanji minister Soares pred podpisom sporazuma v Alžiru. Minister je dejal, da so pogajanja, ki jih je vodil skupaj z ministrom De Almeida Santosom, privedla do sporazuma, ki predvideva formalno prekinitev sovražnosti in predajo oblasti ter določitev datuma za priznanje Gvineje Bissau. To priznanje bo uradno proglasil portugalski predsednik general Spínola 10. septembra na os-

novi ustavnih zakonov. Soares je tudi pojasnil, da sporazum priznava pravico do samoodločbe in do neodvisnosti za Kapverdske otoke. V tem smislu je bila sporazum, ki je bil danes podpisan, priložna dodatna listina, po kateri se bo moralo prebivalstvo otokov izreči, ali hoče ostati s Portugalsko ali pa pristopiti k novi neodvisni republiki Gvineji Bissau. Soares je tudi napovedal, da bo Portugalska sklenila s to državo pogodbo o prijateljstvu in sodelovanju.

DANES

Danes že plačujemo električni tok mnogo dražji, kot smo ga plačevali do včeraj. Nove tarife je določil medministrski odbor za cene in so stopile v veljavo z današnjim dnem. To je hudo udarec za povprečno delavsko gospodinjstvo, ki porabi več kot 58 kWh mesečno za razsvetljavo in gospodinjstvene stroje. Tej podražitvi se bo kmalu pridružila še podražitev sladkorja, testen in olja, meso pa se je že mnogo podražilo. Vse to močno vpliva na povečanje inflacije, se pravi na zmanjšanje vrednosti lire, obenem pa tudi na zmanjšanje kupne moči delavskih plač. Poprečno vzeto se je vrednost lire v letošnjem letu zmanjšala za 20 odstotkov, dohodki delavcev v industriji pa so se povečali za 18 odstotkov. V drugih gospodarskih vejah pa za mnogo manj, kar pomeni, da naraščanje cen z inflacijo stalno odjeda vrednost delavskih dohodkov.

Generalni tajnik OZN Waldheim je med svojim obiskom na Cipru prepričal voditelja grške in turške skupnosti na otoku, Kleridesa in Denktasa, da sta se ob njegovi navzočnosti prvič sestala po razbiju ženevskih pogajanj. Govor je bil sicer le o vprašanju beguncev, vendar pa gre za »dokaz dobre volje«, kot je izjavil sam Waldheim. Generalni tajnik OZN je nato odpotoval v Ankaru, od koder se bo vrnil v Atene.

Danes bo medtem prišel na Cipr jugoslovanski zunanji minister Miloš Minić, ki bo izročil Kleridesu in Denktasu Titovi osebni poslanici o ciprski krizi.

Filipinski zunanji minister v SFRJ

BEOGRAD, 26. — Filipinski zunanji minister Carlos Romulo je zaključil svoj uradni obisk v Jugoslaviji. Pred odhodom ga je sprejel predsednik izvršnega sveta SFRJ Džemal Bijedić (na sliki levo) in se z njim pogovarjal o odnosih med Jugoslavijo in Filipini. Filipinskega zunanjega ministra je

včeraj sprejel na Brionih predsednik Tito. Ob tej priložnosti mu je Romulo izročil poslanico filipinskega predsednika Marcosa in vabilo, naj obišče Filipine. Tito je vabilo sprejel.

Po uradnih pogovorih filipinskega gosta je bilo izdano uradno sporo-

čilo, ki poudarja, da je prišlo med pogovori do odkrite pripravljenosti med obema strankama za nadaljnjo krepitev sodelovanja na gospodarskem, tehnološkem, znanstvenem in kulturnem področju. Hkrati pa je bilo dogovorjeno, da se odpreta v Manili, oziroma v Beogradu, diplomatski zastopstvi.

PO SKLEPU MEDMINISTRskega ODBORA ZA CENE

Električni tok bomo od danes plačevali po višjih tarifah

V Trstu bo novi ukrep oškodoval nad 60 odstotkov družin

Z današnjim dnem bodo porabo električne energije zaračunali po rabnikom po novih tarifah, ki jih je 6. julija določil medministrski odbor za cene. Vsi računi, ki jih bodo morali porabniki izplačati se na podlagi stanja števec pred današnjim dnem, ki so preračunani se po starih tarifah.

Ukrep, ki ga bo uvedlo tudi občinsko podjetje ACEGAT po nedavnem sklepu tržaškega občinskega odbora, bo nedvomno hudo prizadel prebivalstvo. Veliko tržaških družin bo moralo odslaj plačevati za uporabo električne energije celih 68 odstotkov več kot doslej. Medtem ko so doslej plačevali po prečno 73 tosič lir letno, bodo odslaj plačevali 62 tosič lir. Manj bo do plačevali le tisti, ki uporabljajo električni tok samo za svetlojavo, ker so ukinili razliko med navadnim in industrijskim tokom, ki ga uporabljamo navadno za razne gospodinske stroje, ogrevanje in drugo.

Unorabniki električnega toka z jaskostjo dveh kilovatov in porabo do 800 kilovatnih ur na leto, bodo obenem plačali mesečno 350 lir več, medtem ko bodo plačali 495 lir več na mesec tisti, ki porabijo tosič kilovatnih ur na leto. Sorazmerno bo veliko večja razlika v stroških za tiste unorabnike, ki porabijo več električnega toka. Za dva ti- sto kilovatnih ur porabe na leto bomo namreč odslaj plačevali 2.300 lir več na mesec. Jasno je to- rej, da bomo morali odslaj uporabl- jati le po en gospodinski stroj na- enkrat, sicer bo zaradi večje porabe toka narastel tudi račun, ki ga bo- do ob koncu meseca podražilo o- sebi občinskega podjetja ali usta- nove ENEL.

Kljub temu, da bodo nove tarife uvedli z današnjim dnem, prvih raču- nov, ki jih bomo prejeli, še ne bo- mo mogoe točno ugotoviti, koliko toka je bilo porabljenega do tega datu- ma in koliko kasneje, zato bo tudi pri uvaianju razlike gotovo prišlo do določanja prižilnih računov, ki v večini primerov ne bodo stoo- stotno ustrezali dejanski porabi e- lektričnega toka do včerajšnjega dne. Vzrok teh težav je v tem, da osebje podjetja ACEGAT pregledu- je števe le v vsakih šest mesece, medtem ko dostavljajo račune (bole- te) vsake tri mesece na osnovi poprečne porabe.

Stavka lesne stroke

Delavci lesne stroke so proglasi- li v tem tednu 8-urno stavko, ker so delodajalci pristali na komaj po-

lovično izpolnitve zahtev, glede ka- terih je prišlo do sindikalnega spo- ra. Sindikalna federacija CGIL, CISL in UIL poroča, da so na skupščini preuili izid dvodnevnih pogajanj z združenjem industrijev, da bi do- segli posebno delovno pogodbo. Be- lavci zahtevajo zvišanje plač v e- naki višini za vse, popolno integra- cijo za izostanek od dela med bo- lenzijo ali nezgodo, prispevek za- menzo, zastojni javni prevoz, u- reditve delovnega okolja in zdrav- stvene izkaznice.

Delodajalci so sprejeli samo 50 odstotkov teh predlogov, kar je skupščina zavrnili in poverila taj- ništvu sindikata, da takoj proglasi stavko. Dogovorili so se, da bodo stavkali ta teden po 8 ur, kot bodo v vsakem podjetju odločili delavski sveti. Ponovno se bodo sestali v ponedeljek 2. septembra ob 8.30 na skupščini na sindikalnem sedežu pri Domju, kjer bodo ponovno sklepali

Preizkušanje semaforov

V noči med 28. in 29. avgustom bo tehnični prometni oddelek trža- ske občine preizkušal delovanje se- maforov s podcentralo. Možno je, da bodo nastali pri tem zastoji v prometu na kakem križišču in zato priporočamo največjo pozornost pri vožnji.

Sindikat upokojencev CISL sporo- ča, da je nadzorni odbor posebnega fonda za pokojnine uslužbenec jav- nih prevoznih sredstev v koncesiji odobril vključitev razdobja vojašne v pokojniško dobo. Zaradi tega bodo lahko ponovno izračunali pokojnine na osnovi koeficienta, ki za to razdobje znaša 45 odstotkov ustreznih social- nih prispevkov in kar je treba na- rediti do 1. februarja 1977.

ZA ARAL, BP IN SHELL ITALIANA

TUDI TOTAL NAPOVEDUJE SKORAJŠEN UMIK Z ITALIJSKEGA TRŽIŠČA

Compagnie Francaise des Petroles trdi, da je delovanje v Italiji postalo nerentabilno - Aquilo naj bi prevzel ENI

Petrolejska kriza je pripravila ne- katere petrolejske družbe, da so obrnile hroet italijanskemu tržišču, potem ko so si na njem desedletje ustvarjale velike dobičke in se po- sluzivale italijanske petrolejske in- dustrije (njene zmogljivosti močno presegaajo lokalne potrebe po pe- trolejskih derivatih) za preskrbo- vanje številnih tržišč v Evropi. Pr- va družba, ki je zapustila italijansko tržišče, je bila «Aral», nato je sledila družba «British Petroleum», ki jo je kakor znano prevzel in- dustrijski koncern krog lanskega le- ta pa je odpovedala «Shell Italia- na», katere obrate je prevzel Zavo- d za izkoriščanje petrolejskih na- halajšil in ležišč zemeljskega plina ENI.

V drugi polovici julija so se na našem področju začeli širiti gla- sivi, da namerava tudi Compagnie Francaise des Petroles zapustiti ita- lijansko tržišče, na katerem je pri- sotna prek družbe «Total Italiana».

V okviru te družbe delujeta v Ita- liji tudi dve petrolejski čistilnici - francoski kapital kontrolira tudi druge petrokemijske obrate v Ita- liji, med temi Totalgas, Milano Termica, itd. - in sicer ena v Trstu (Aquila) in ena v Mantovi. Obrat v Mantovi, ki ima zmogljivost 2,4 milijona ton surove nafte na le- to, proizvajajo bencin in druge petro- lejske derivate skoraj izključno za tržišče severne Italije, čistilnica Aquila v Trstu pa izvaža 35% svoje letne proizvodnje na tuja tržišča, preostalih 65% pa prevzemajo ita- lijanski potrošniki.

Domneva, da namerava francoska družba prekiniti s proizvodnjo petro- lejskih derivatov v obeh italijanskih obratih, naj bi potrdilo tudi dejstvo, da se je vodstvo tržaške in man- tovske čistilnice privrilo v tem le- to odločilo zaustaviti proizvodnjo na- prave med politnim preporom. V Mantovi so prekinili delo za mese- dni, v Trstu pa za dva tedna, prejšnji ponedeljek je bil proizvod- nja ponovno redno stekla. Med tem časom pa so predstavniki Com- pagnie Francaise des Petroles na- stopili pri ministrstvu za industrijo in trgovino v Rimu z zahtevo, naj bi Medministrski odbor za cene «pregledal» svoje odločbe, po ka- terih smejo petrolejske družbe, ki čistijo nafto v italijanskih obratih, zaračunati največ do 49 lir za ki- logram uvoženega petroleja. Pred- stavniki francoske družbe nasprotno zatrjujejo, da mora Total Italiana plačevati nafto po 54 lir, tako da ji cena, ki jo je fiksiral odbor CIP, ne le ne dovoljuje nobenega do- bička, temveč ji povzroča celo čisto zubo kakih 5.000 lir pri toni pre- delane surovine.

Kolikor bi osrednje oblasti v Ri- mu ne pristale na ustrezne olajšave glede dobavnih cen surove nafte za čistilnici v Trstu in Mantovi, bo Compagnie Francaise des Petroles primorana zapustiti italijansko tr- žišče, so naglasili predstavniki dru- ge zbenega vodstva. CFP bi v tem pri- meru prepuštila obe čistilnici in mrežo 3.200 črpalk na italijanskih cestah drugim. Odpodlaci iz Pari- dežani predpovedujejo, da bi se za- so pri tem namignili na možnost, da bi oba obrata in razpečevalno mrežo prevzel ENI.

Družba «Compagnie Francaise des Petroles» (CFP) je včeraj uradno zankala, da bi že bili v teku raz- govori o morebitni prodaji «Total Italiane» ENI-ju, pač pa je potrdila, da bi ENI postala lahko morebitni

kupec, če sedaj določenih cen na- trgu, ki podjetju ne dovoljujejo nor- malnega dobička, temveč mu celo povzročajo izgubo, ne bi povišali.

Medtem se v Zavljah nadaljuje gradnja novih naprav, s pomočjo katerih naj bi se predelovalna zmog- livost čistilnice Aquila povečala s sedanjih 2,3 na 5 milijonov ton su- rove nafte na leto. V Aquili so lan- sko leto predelali 2.143.000 ton na- fte, to je 9,1% več kakor v letu 1972. V Zavljah so v okviru sre- dneročnega načrta za povečanje skupne zmogljivosti čistilnice na 5.000.000 ton zgradili vrsto novih rezervuarjev, v gradnji pa je tudi vrsta novih čistilnih naprav. Aquila se nadalje pripravlja na speljavo posebnega bencinovoda do vasi Visco pri Palmanovi, kjer name- rava postaviti skladišče visko- oktanskega bencina, tako da bi bilo gorivo bolj pri roki razpečeval- ni, ki ga s tovornjaki razvažajo po severni Italiji zbirajo odvažajo v tujino (zlasti v Avstrijo). V Mil- skem zalivu pa poglabljajo morsko dno, tako da bi h pomolom petro- lejske luke lahko pristajale tudi pe- trolejske ladje večjih razsežnosti (do 250.000 ton). Proti speljavi be- ncinovoda Trst-Visco sta se kakor znano odločno postavili zgorniška in dolinska občina, proti okrepitevi «pe- trolejske» vloge Tržaškega zaliva pa je nastopila zlasti miljska občina. Poglabljanje Miljskega zaliva je v zvezi tudi z načrtom ENI, ki predvideva gradnjo nove čistilnice v kraju Lugugnana na meji med našo in beneško deželo. Proti u- resničitvi tega načrta pa so nasto- pile nekatere obalne občine - zlasti Lignano - ki se boje, da bi čis- tilnica škodovala lokalnemu turizmu.

Z avtomobilom v obcestni drog

V nedeljo popoldan se je na Kor- zu Cavour pripetila prometna ne- sreča, v kateri so se ranili trije mladi Tržančani, ki so se vozili v fiat 500. 27-letni sofer Diego Fur- lan iz Ul. Farinelli 4 je izjavil, da je vozil proti Trgu Unità in da se je umaknil mercedesu, ki ga je vo- zil jugoslovanski državljani, 46-letni Branko Komanovec iz Zagreba. Za- to pa je trčil v obcestni drog. V njegovem vozilu sta bila še 22-letna Elena Staraz iz Ul. Fonticello 25 in 27-letni Piero Marzotti iz Ul. Fel- luga 35. Vsi trije bodo okrevali v desetih dneh.

PO PRIZADEVANJU ERS

TUDI V NAŠI DEŽELI Z LETALOM PROTI TOČI

Kemični preparati preprečujejo nastajanje ledenih jeder - Kmalu v Furlaniji-Juljski krajini pod nadzorstvom 390.000 hektarov

Deželna uprava je že leta 1965 sprejela prve ukrepe za povračilo škode, ki jo v kmetijstvu povzro- čajo vremenske neprilike in druge naravne negeode. V ta namen je namreč izdala zakonsko normo št. 33, ki določa vrsto posegov bodisi v zvezi z zavarovanjem pridelkov proti toči kakor tudi za konkretno povračilo nastale škode. Za delno kritje stroškov pri zavarovanju pri- želov proti toči, izdaja deželna u- prava na leto okrog 630 milijonov lir. Določbe zakona št. 33 iz le- ta 1965 so bile poenostavljene z novim zakonom iz leta 1970, kra- ti s tem pa so bili poenostavljeni tudi ustrezni postopki. Tako se da- nes dogaja, da kmetovalci, ki želi- zavaruati svoje pridelke proti to- či, prejme predviden popust že ob podpisu zavarovalne pogodbe. Za- varovalnica potem kasira od pri- stojnih deželnih organov ustrezen prispevek.

Deželna uprava nadalje prispeva za nabavo posebnih mrež, s ka- terimi kmetovalci prekrivajo pridelke, ki bi jih lahko prizadela toča ali neurje na sploh. Nadaljnja oblika pomoči, ki jo dežela nudi kmeto- valcem in vinogradnikom, je prispe- vek za delno kritje stroškov pri na- bavi možnarjev in raket proti toči. Za nabavo možnarjev prevzema de- žela nase 92% potrebnih stroškov, za nabavo raket pa segajo njeni prispevki do 60%.

S posebnim zakonom, ki ga bo v prihodnjih tednih predložil dežel- ni mu svet, je deželni odbor sedaj raztegnil svojo pomoč tudi na drug način boja proti toči. Gre za na- bavo posebnih naprav za trošenje kemičnih preparatov v atmosferi: preparati imajo lastnost, da onemo- gočajo združevanje vodnih hlapov v večja jedra in s tem nastajanje

SEJA UPRAVNEGA SVETA STALNEGA SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA

Treba je nadaljevati z akcijo za polno priznanje gledališča

Odoben repertoar in razprava o proračunu - Poziv slovenski in italijanski demokratični javnosti, da podpre upravičene zahteve SSG

Uradni akti vse tržaške krajevne ustanove in dežela, da pa ministr- stvo za turizem in predstave še vedno ne izvršuje svoje obveznosti. Zaradi tega je bil upravni svet tudi mnenja, da je treba nadaljeva- ti z akcijo, da se doseže stalnost in je ponovil poziv vsej slovenski in italijanski demokratični javnosti, da podpre upravičene zahteve Stal- nega slovenskega gledališča.

Upravni svet je nato podrobno razpravljal o repertoarju za novo sezono, ki jo bo gledališče - kot je že znano - pričelo s Cankarjevo dramo «Za narodov blagor». Tudi za eno pa je razpisal abonmaja in odobril repertoarja bolj akt dobre volje in želja, da bi se letošnja sezona lahko redno odvijala, kar še zlasti izhaja iz odobrenega pro- računa, ki predvideva zelo visok deficit, kljub temu da so vsi stro- ški zmanjšani na minimalno možno mero. Gledališče bo namreč veliko večino predstav realiziralo z last- nimi močmi, izvedeno je bilo skraj- no varčevanje itd. Vendar pa ob- stajajo pri tem težave objektivne- ga značaja, saj na primer zaradi izredno visoke obrestne mere in naraščajočih dolgov strmo naraš- čajo pasivne obresti, ki bodo le- tos predvidoma dosegle visoko vsoto petdesetih milijonov lir.

Končno je upravni svet razpravl- jal o podpisu pogodbe z igralskim in drugim osebjem, ker je na svoji prejšnji seji sprejel stališče, da podpis pogodbo samo do konca le- tošnjega leta. Na željo ansambla in v zvezi s stališči sindikalnih or- ganizacij, da je treba pogodbe po- pisati za običajni rok, je upravni svet bil mnenja, da se pogodbe po- podpisajo za vse leto. Istočasno pa je bilo ugotovljeno, da gre za skupno stališče upravnega sveta in celotnega ansambla, saj gre za skupne interese, da se čim prej re- šijo odprta vprašanja gledališ- kine ustanove. Zaradi tega so tudi po- trebni skupni napori, da se do- dobi čim širša podpora slovenske in italijanske demokratične javno- sti, pri tem pa je še zlasti važna podpora sindikalnih organizacij.

Tako glede predvidenega reperto- arja, kot tudi glede položaja vseh zaposlenih v gledališki ustanovi, pa velja objektivno stanje, da bo Stal- no slovensko gledališče lahko delo- valo toliko časa, dokler bo razpo- lagal s potrebnimi sredstvi. Gle- de teh bistvenih vprašanj pa še

SRMNA NESREČA NA JADRANSKI MAGISTRALI PRI SENJU

Avtomobil zletel v morje mlada Tržačanka utonila

Njen mož in druga dva Tržančana lažje ranjena

Mlada 25-letna Tržačanka Daria Derossi je izgubila življenje v pro- metni nesreči, ki se je pripetila v noči med soboto in nedeljo na ja- dranski magistrali v bližini Vlaske Peči pri Senju. Z možem in pri- jatelji se je vračala iz Splita, ko je avtomobil, ki ga je vozil Franco Corsi iz Ul. Carpinetto 6, nenadno zaneslo na desni rob ceste. Vozilo je trčilo ob steno in nato se je odobilo tre zleto v prepad na levi strani ceste. Iz avtomobila, ki je po 50-metrskem letu padel v mor- je, so uspeli priplavati le trije: sofer Franco Corsi, 36-letni Ro- mana Antonaz iz Ul. Matteotti 5 in 28-letni Claudio Derossi iz Ul. Matteotti 28. Daria Derossi pa se ni mogla rešiti iz razbitega vozila in je zato utonila.

Zakonac Derossi sta sedela na zadnjih sedežih, medtem ko je bila Romana Antonaz blizu soferja. Zdi se, da je prav nesrečno trčenje ob

desno stran onemogočila nesreč- nici, da bi se rešila iz vozila, iz katerega so jo izvlekli šele v nedeljo jutroja. Ranjene so pre- peljali v bolnišnico v Senj in zdrav- niki so zagotovili, da njihove po- škodbe niso hude, povedali pa so, da so še vedno pod šokom.

Nujno obvestilo gojiteljem oljk

Patronat Kmečke zveze INAC ob- vešča pridelovalce oljk iz dolinske in miljske občine, da je letos stopil v veljavo nov zakonski odlok po ka- terem lahko zainteresirani kmetoval- ci predložijo prijave o gojitvi oljk nepreključno do konca prve polovice meseca septembra. Prejšnja leta je potokelek roka za predložitev prijave veliko pozneje, ko so imeli kmeto- valci pridelek že pod streho, isto- časno pa so vložili tudi prošnjo za dodelitev finančne podpore. Letos pa sta obe prošnji ločeni in kdor ne bo pravočasno prijavil, da goji oljke na točno navedenih parcelah, bo iz- gubil pravico, da naknadno zaprosi na podlagi količine pridelka za od- govarjajočo finančno podporo.

Zato pozivamo vse pridelovalce oljk iz dolinske in miljske občine, ki so člani Kmečke zveze in ki so se tudi v prejšnjih letih obrnili za usluge do patronata INAC, da se ne- prepričijo do 10. septembra zglijajo v pisarni patronata Kmečke zveze INAC, Ul. Cicerone 8/b, tel. 62785.

Neroden padeč z motorjem

Včeraj popoldan se je ponesrečil 57-letni Ferruccio Bugliovazzi, ki stanuje v Ul. Ghega 8. Vozil se je na motorju vespa 125 po Ul. Se- vero in blizu univerze padel, ker se je oziral po reklamnih lepakih. Z Rdečim križem so ga prepeljali v ortopedski oddelek glavne bolniš- nice, kjer so mu ugotovili verjetni zlom desne rane, rano na glavi in praske po rokah. Zdravit se bo moral mesec dni.

Včeraj so prosekli karabinjerji našli na skalah ob Napoleonski cesti truplo priletne ženske s Kontovale. Bila je že več ur mrtva. Zdi se, da se je v hudi duševni krizi vrgla z bližnje- ga razgledišča.

Med trajanjem javnih del v Ul. Commerciali, kjer postavljajo plin- sko napeljavo, bodo uvedli na delu ceste do hišne številke 59 do 99 izme- nično enosmerno vožnjo.

OBVESTILO

Pripravljalni odbor za združni hlev v dolinskem Brdu vabi vse člane in tiste, ki nameravajo pos- tati člani na važno sejo, ki bo na sedežu prosvetnega društva «Valentin Vodnik» v Dolini cne 29.8.1974, ob 20.30. Prosimo za točnost.

Kino

Miramarski park - Predstave du- čin in zvok: Danes počitek. Aristo - I.N.C. 21.15 «Un uomo da affittare». Barvni film. Igrajo Robert Shaw, Sara Miles, Peter Egan in Elisabeth Sallars. Nazionale 16.00 «Un riantolo nel buio». Barvni film. Excelsior Zaprti zaradi popravil. Grattacielo 16.30 «La signora gioca bene a scopa?». Barvni film. Igra- ta Carlo Giuffrè in Edwige Fe- nech. Prepredano mladini pod 18. letom. Fenice 16.00 «Vera Cruz». Igrata Ga- rry Cooper in Burt Lancaster. Bar- ni film. Eden 16.00 «Un uomo da marciare». Barvni film. Igrata Dustin Hoffman in John Voight. Prepe- dano mladini pod 18. letom. Ritz 16.30 «La regina dei vampiri». Barvni film. Prepredano mladini pod 18. letom. Aurora 16.00 «I racconti di Canter- bury». Barvni erotični film. Pre- povedano mladini pod 18. letom. Capitol 16.00 «Il ponte sul fiume Kwai». V glavni vlogi William Hol- den. Barvni film. Cristallo 16.30 «Qui Montecarlo. at- tenti a quei due». Barvni film. To- ny Curtis in Roger Moore. Barvni film. Impero 16.30 «La leggenda dell'ar- cie re di fuoco». Barvni film. Igra Burt Lancaster. Filodrammatico 16.30-22.00 «La puni- tion». Barvni film. Glavno vlogo igra Karin Schubert. Prepredano mladini pod 18. letom. Moderno Zaprti zaradi popravil. Ideale 16.30 «Si può essere più bas- tardi dell'ispettore Cluff?». Igrata Ivan Rassimov in Stephane Beach- man. Barvni film. Prepredano mladini pod 18. letom. Vittorio Veneto 16.30 «Paura nella not- te». Peter Cushing, Judy Geeson in Joan Collins. Abbazia 16.30 «Geronimo». Chuck Con- nors in Kamala Devi. Barvna kav- bojka. Volta - Milje Zaprti zaradi dopusta. Astra 16.30 «Paperino story».

Razstave

V občinski umetniški galeriji na Trgu Unità razstavlja slikarja Lo- dovico Zabotto in Silvano Voltolina. Razstava bo odprta za občinstvo do četrta 29. avgusta. V gostini «Tavolozza d'oro» v Ul. Renchetto 16 v Srednjem, bodo v ne- dlejo 1. septembra priredili 1. slikar- sko ex tempore tekmovanje. Pri te- kmovanju lahko sodelujejo vsi umet- ni ki iz dežele ne glede na stil in teh- niko. Zigotanje platen in drugih po- dlag bo od 8. uri. Izročitve del do 18. ure, nagradjevanje pa ob 20. uri. Prva nagrada to kupa, ki jo daje gostinja Tavolozza, drugo nag- rada bo plaketa gostinje, za sled- njo namerajo je srebrna kupa. Sledi še več drugih nagrad. Tekmovanje predvideva upodabljanje škeletnih mo- tivov in motivov škeletnega okoli- ce. V primeru slabega vremena to tekmovanje prelozene na 8. se- ptember, seveda z enakimi pogoji. V umetniški galeriji Kraske hiše v Repnu je odprta razstava narodnih noš v prireditvi Kraske zdruge in s sodelovanjem etnografskega muzeja iz Ljubljane.

Razna obvestila

Odbor TPPZ sklicuje člane pevce in instrumentaliste ter recitatorje na prvo vajo, ki bo 28. t.m., ob 20.30 v Bazovskem domu v Bazovici. TPPZ bo imel tri zaporedne vaje in bo 31. t.m. odotoval v Pizo in Firence. Slovensko dobrodelno društvo v Tr- stu obvešča, da bo povratek dekle iz kolonije v Nabrežini danes, 27. avgusta. Starši naj jih čakajo na av- tobusnih postajah: Sv. Križ, Prosek in Trst, Ul. Beccaria od 11. ure dalje.

Mali oglasi

LIGNANO SABBADORO prodajamo enosobna stanovanja opremljena s kopalnico. V solasti skupni prostori nekdajnega hotela, restavracija, club - house, terasa - bazen - kin- derheim - solarium, prostor s ka- bino na obali; v bližini morja in pristan za čolne in jadrnice, od 5.250.000 do 8.000.000. Možnost zdru- žitve dveh enosobnih lokalov v sta- novanje: 13.000.000. Jamčen triletni 10-odst. dohodek. Plačilo na obroke do 10 let. Informacije MMT -Hotel Italia - Viale Italia 7 - Lignano Sabbiadoro - telefon (0431) 71185.

Milan Pertot

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 28. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v katinarsko cerkev. Zalužni: žena Ana, sin Guerino, hče- ri Silvana in Claudia z družinama ter drugo sorodstvo.

MENJALNICA vseh tujih valut

Lonjer, Trst, 27. avgusta 1974

LEKARNE V OKOLICI

Boljence (tel. 228-124). Bazovica (tel. 226-165); Općine (tel. 211-001); Pro- sek (tel. 225-141); Božje polje - Zgonik (tel. 225-596); Nabrežina (tel. 200-121); Sesijski (tel. 209-197); Zavi- tje (tel. 213-137); Milje (tel. 217-124).

LEKARNE V OKOLICI

Boljence (tel. 228-124). Bazovica (tel. 226-165); Općine (tel. 211-001); Pro- sek (tel. 225-141); Božje polje - Zgonik (tel. 225-596); Nabrežina (tel. 200-121); Sesijski (tel. 209-197); Zavi- tje (tel. 213-137); Milje (tel. 217-124).

URADNI TEČAJ BANKOVCEV

Ameriški dolar 656,75
Funt sterling 1524,-
Švicarski frank 219,90
Francoski frank 135,70
Nemška marka 248,60
Avstrijski šiling 35,-
Dinar debeli 40,-
drobni 40,-

SPOROČAMO

Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, nono in brat

MILAN PERTOT

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 28. t.m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v katinarsko cerkev.

Zalužni: žena Ana, sin Guerino, hče- ri Silvana in Claudia z družinama ter drugo sorodstvo

V PRIREDBI MLADINSKEGA ODSEKA PROSVETNEGA DRUŠTVA

Obnovljena «šagra» v Lonjerju s pestrim kulturnim programom

Nastopila je godba iz Brega, mladinski pevski zbor iz Saleža, Tržaška folklorna skupina, Ljudski trio iz Brega in ansambel «The Lords»

Mladinski pevski zbor «Rdeča zvezda» iz Saleža

Tržaška folklorna skupina

Pozno v noč se je v nedeljo zaključilo v Lonjerju dvodnevno praznovanje, ki ga je priredil domači mladinski odsek prosvetnega društva. Vsa vas je bila angažirana pri delu, tako da ni bilo od sobote popoldne napreč več miru, saj so na dvorišču nekdanje gostilne pri županovih opravljali še zadnje malenkosti, ki so bile potrebne, da bi šagra čimbolje stekla. V soboto zvečer je bil ples s ansambлом «The Lords», v nedeljo pa se je delo pričelo že zgodaj zjutraj, ko je bilo treba vse počistiti in pripraviti za cilj dirke veteranov. Popoldne je bil na vrsti kulturni program, ki ga je s srečno roko izbrala in sestavila skupina organizatorjev z neutrudno predsednico mladinskega odseka Nevenko Pečarjevo na čelu. Kulturni spored je bil izredno pester. Otvorila ga je godba na pihala iz Brega, ki je po izvajanju koraknic na vasi prispela na prireditveni prostor pod vodstvom kapelnika Dušana Štrajna.

Mladinski pevski zbor Rdeča zvezda iz Saleža se je predstavil pod vodstvom pevovodje Janka Obada. Mladi pevci so se navdušenemu občinstvu predstavili s šestimi pesmimi (Pozdravljena domovina, Naša pesem, Puntarska, Vesela pesem, Pesem o svobodi in Seljačka) in s svojim petjem poželi bučne aplavze.

Presenečenje pa je bil nastop Ljudskega tria iz Brega, ki ga sestavljajo Bazovec Karlo Grgič (bas), Trebenc Tullio Možina (kitara) ter domačin Oskar Kjuder (pioner). Predstavili so se s petimi skladbami.

Program je trajal že dobro pol-druugo uro, ko so začeli plesati mladi člani Tržaške folklorne skupine, ki so izvajali slovenske plesne. S plesom, petjem in vriskanjem so ob spremljavi na bas in harmoniko takoj navdušili gledalce, ki jih je bilo kar naenkrat preveč okrog cementne ploščadi. Godba je takoj nato vžgala nekaj veselih, nakar sta simpatični napovedovalki Majda Glavina in Nadija Maver predali mikrofon ansamblu «The Lords», ki je skrbel da vse do polnoči ni zmanjkalo glasbe in da so se lahko vsi zavrteli. Kdor ni našel prostora za ples, se je seveda lahko zatekel h kioskom, ki so bili ob tisti uri že skoraj prazni, saj je prišlo v vas toliko ljudi, da so presegli še tako rožnata predvidevanja. Za to se je treba zahvaliti tudi vremenu, ki je prizaževnim domačinom prizaneslo s svojimi muhavostmi.

GRANDI MAGAZZINI IL LAVORATORE

Korzo Saba 15 Trst

NEKAJ PREDLOGOV

ŠOLSKI PRIBOR IN OBLAČILA ZA LETOŠNJO ŠOLO

ŠOLSKA POTREBSČINE ZA NAJMLAJŠE

OBLAČILA ZA MLAJŠO MLADINO

Zbirka 4 biro svinčnikov BIC s tušem 200 Lir. Zbirka 3 zvezkov, 18 listov, na izbiro 250 Lir. Zbirka 12 pastelnih svinčnikov v ovitku p.v.c 300 Lir. Zbirka 24 barvnih svinčnikov po 18 cm Fila-Elios večbarvna serija 950 Lir. Komplet vzorčast etui s 12 pastelnimi svinčniki po 18 cm z različnimi dodatnimi deli 950 Lir. Komplet etui pastelnih svinčnikov, lesno vlakno od 1.250 Lir. Šolska torbica v obliki nahrbtnika iz prešane snovi, 36 cm, z dvema kovinskima zaponkama 1.950 Lir. Dečje dokolenke iz akrilicne preje v jacquard izdelavi 500 Lir. Deška - dekliska

kolesarska majica iz akrila, enotne barve od 1.250 Lir. Deška - Dekliska jopica v vzorčastem jacquardu od 1.950 Lir. Deški - dekliski jopič iz akrila, prednji del vzorčast od 2.500 Lir. Deška - dekliska polo majica, nove, enotne barve od 2.950 Lir. Deška - dekliska majica, težka, vzorčast jacquard od 2.950 Lir. Dekliške hlače iz enobarvne flanele v modnih barvah 3.900 Lir. Dekliško «kilt» krilo iz vzorčastih tkanin od 3.900 Lir. Deške dolge hlače, jesenske barve, česana bombažna tkanina 3.900 Lir. Dežni površnik

PREDLOGI ZA BOLJ ODRASLE

jap, na zadrgo, s pršitimi žepi, kapuco, iz impregnirane tkanine 5.500 Lir. Super zvezek, 90 strani 200 Lir. Platnene torbe za knjige, enotne barve, vzorčaste vojaške 1.950 Lir. Etui s šestimi «tehnika» 1.500 Lir. Dekliska kolesarska majica, enotne barve, rebrasto tkana 2.250 Lir. Dekliska polo srajca, modne barve 3.900 Lir. Dekliške hlače, shetland tweed 6.900 Lir. Dekliška jopica s prešito podlago in kapuco 12.900 Lir. Deška kolesarska majica, rebrasta, enotne barve, lahka 2.250 Lir. Deška mornarska majica, rebrasta, enotne barve, akril 2.250 Lir. Deški pulover, dolgi rokavi, enotne barve, velikren 2.950 Lir. Deška srajca, enotne barve, teksturizirana tkanina, modne barve 4.900 Lir. Deške hlače, sedanjí kroj, ameriški žepi, iz gostorebrastega bombažnega žame-ta 7.500 Lir. Deški komplet, jopič+hlače, modne barve, gostorebrast 21.900 Lir.

ŠTIRIDNEVNA VESELICA PD «NAŠ PRAPOR» NA OSLAVJU

Z briškim praznikom ponovna oživetev prosvetne dejavnosti v spodnjih Brdih

V nedeljo popoldne so ob veliki udeležbi nastopili pevci, godci, folkloristi in mlade telovadke - Pozdravni govor Rudija Pavšiča

Pogled na del udeležencev briškega praznika

Briški praznik, kakor se je imenovala ljudska veselica, ki jo je prosvetno društvo «Naš prapor» priredilo na borjaču na Oslavju, se je z uspehom zaključil včeraj, ko je bil na vrsti štiridnevna praznovanja je bila nedeljska prosvetno-zabavna prireditev, ki je privabila na prireditveni prostor, enega izmed čudovitih travnikov na Oslavju, kjer je bilo prijetno hladno.

Rudi Pavšič

no, veliko množico domačinov in morda še več gostov iz vseh krajev Goriške. Skozi vse štiri dneve je prišlo na prosvetne in na zabavne prireditve, pa na kapljico in prigrizek več tisoč oseb, ki so se na veselici ritmično počutili. Prireditveni prostor, ki je bil sprva izbran v bližini neke gostilne, se je izkazal za izredno posrečenega, da si boljše ne bi mogli predstavljati. Ker se je praznovanje odvijalo v kraju, ki je znan po dobrih vinih, je samo po sebi umevno, da pri pijanci ni bilo razočaranj, prav tako izvrstni pa so bili piščanci in še zlasti klobase.

Ker nas je gastronomski del predaleč zapeljal, se povrnimo k nedeljski prosvetni prireditvi, ki je vsebovala nekaj zanimivih točk, ki so predstavljale novost za našo programsko politiko. Najprej naj omenimo pozdravni nagovor, ki ga je v imenu društva naslovil občinstvu Rudi Pavšič, predstavnik PD «Naš prapor», ki obsega vasi Pevma, Oslavje in Sent Maver. Pozdravil je občinstvo v imenu novostalega odbora PD «Naš prapor» ter dejal, da so v teh vaseh že delj časa čutili potrebo po obnovitvi društvenega delovanja, ki je bilo včasih zelo aktivno. Ob tisti priložnosti so v Pevmi uredili prosvetno dvoranco, kjer je bila vsak teden kakšna prireditev. Po daljšem premoru se je pri mladih porodila delovanje društva. Pri navajanju razlogov za takšno odločitev je Rudi Pavšič dejal, da je potrebno vzgajati mladino v ljubezni do slovenske besede in da je za to predvsem potreben primeren prostor. Zil prenehanje, da bodo za ta cilj Preprečiti moramo odvajanje Slovencev, zlasti mladih, ki si sicer poiskala pot v italijanska društva. Ta naloga prvenstveno pripada prosvetnim društvom. Poleg tega pa je potrebno ustanoviti sportsko organizacijo, v kateri se bodo mladi udeleževali in si iskali novih prijateljev. Govornik je izrazil željo, da bodo izkupiček briškega praznika namenili za pre-

Natečaj za filme o mestnih središčih

Osrednja organizacija za zaščito narave in okolja «Italia nostra» je razpisala javni natečaj za kratkometražne filme z naslovom «Zgodovinska središča italijanskih mest». Filmi so lahko izdelani v barvi ali črno-beli tehniki, trajajo naj 15-20 minut, morajo imeti glasbeno spremljavo. Poslati jih je treba do 15. novembra na sedež organizacije v Rimu, Corso Vittorio Emanuele II, šte. 287.

ureditev prosvetne dvorane, da bo omogočila razvijanje narodno-obrambnega delovanja ter širjenje njegovega vpliva na ves del spodnjih Brd. Ta dvoranka ne bo služila samo za prosvetne potrebe, ampak se je bodo posluževali tudi borbevska organizacija, Kmečka zveza, športno društvo in vse tiste organizacije, ki jim je pri srcu obnova in razvoj slovenske narodnostne skupnosti.

Sledil je nastop več skupin, ki jih je predstavila Ileana Bensa. Najprej je skupina deklet iz folklorne skupine, ki jo vodi Mija Čučut, izvedla moderno ritmično gimnastiko s kiji. Zdržena pevka zbora «Kras» iz Dola - Poljan ter «Srečko Kosovel» iz Ronk sta pod vodstvom Pavline Komel uglaseno zapela naslednje pesmi: Vrabčev Zdravico, Aljaševi skladbi «Soči» in «Triglav», Pahorjevo «Komandant Stane» in Gobečvo «Pesem o svobodi». Prijetno je presenetil vokalni kvartet prosvetnega društva «Jezero» iz Dobroboča, ki je zavel več slovenskih narodnih in ponarednih pesmi. Pevci so nastopili tudi ob spremljavi godalne kvarteta «Kraški odmevi», ki se uspešno uveljavlja na naših prireditvah. Za konec je folklorna skupina PD Sovodnjah, ki jo vodi Nada Krizmančič, zaplesala sklop belokranjskih plesov, spremljal pa jo je trio, ki so ga sestavljali harmonikar Janko Čotič ter Joško Leban in prof. Silvan Krizmančič, ki sta igrala na tamburico. V nastopu folklorne skupine je bilo opaziti napor, da ples ni samo zabava, ampak da hoče skupina s svojim oblačilom, ritmično in pesmi-jo pokazati čimbolj verno sliko naše preteklosti, ki jo hočemo v čimbolj pristni obliki presaditi v sedanjost.

Ileana Bensa

PREJŠNJO SOBOTO IN NEDELJO

Zastopnika «Kraških krtov» obiskala jamarje na Koroškem

V družbi koroških jamarjev so si ogledali dve jami v bližini Beljaka - Ob odprtju jamarske kočice meseca oktobra na Vrhu bodo Korošci obisk vrtilji

Delegacija goriškega slovenskega jamarskega kluba «Kraški krti», ki ima svoj sedež na Vrhu, je prejšnjo soboto in nedeljo obiskala sorodno jamarsko družino v Beljaku na Koroškem. Delegacija sta sestavljala odbornika Stanko Košič in Egidij Vescovi, poleg njiju pa so odpotovali še štirje člani jamarskega društva «Monfalco» iz Trbiča. Vabilo za srečanje s koroškimi jamarji je posredovalo «Naturfreunde» Sekcija für Karst n. Höhlenkunde» iz Beljaka.

V soboto so jamarji v spremstvu predsednika domačega društva Alfreda Zaversnika obiskali 105 metrov globoko jamo Sa Villacher Naturschächte, v nedeljo pa jamo So Grober Naturschacht. Slednja se nahaja v višini 2300 metrov in sega v globino 226 metrov, vendar so se zaradi debelega snežnega zameta v

Pisali smo že, da je od prejšnjega ponedeljka 450 delavcev in delavcev tekstilne tovarne v Zdravščini na delu s skrajšanim urnikom. Tedensko so sedaj delavci zaposleni le 24 ur, za preostali čas jim izplačujejo denar iz dopolnilne blagajne. Sindikati so proti temu že protestirali, včeraj pa je enotna sindikalna federacija tekstilnih delavcev poslala deželnemu odborniku za delo Giacomu Romanu pismo, v katerem zahteva takojšnji sestanek. V pismu je rečeno, da je odločitev vodstva tovarne SNIA pri zadelu 450 družin, ki živijo večinoma na Goriškem, delno pa tudi v spodnjem delu videmske pokrajine in da so izgledi zelo negativni za nemoteno nadaljevanje dela v tej tovarni. Tu je bil namreč pred nekaj meseci spor med vodstvom tovarne in sindikati, tovarna je bila skoro v celoti zaprta dva meseca, osebe je seveda bilo brez plače. Le s težavo so spor odpravili in dosegli sporazum in takrat se je vodstvo tovarne obvezalo, da bo zelo hitro obnovilo delovni proces v tovarni. Na žalost pa je prišla prehitro odločitev o uvedbi skrajšane urnika.

V še hujšem položaju se nahaja delavstvo obeh tovarn Lacedo, v Sovodnjah in v Gorici. V teh tovarnah je zaposlenih precej naših rojakov. Lastnik je že pred skupnimi počitnicami napovedal, da se bo delo v obeh tovarnah ustavilo za nedoločen čas začeti s 1. septembrom. V tovarnah naj bi na delu ostalo le 40 ljudi, ki bi skrbeli za urejanje tovarniške opreme. Lastnik je svojo odločitev utemeljil s pomanjkanjem naročil. Ta odločitev je zelo huda in utegne prizadeti nekaj sto ljudi izključno iz naše pokrajine. Če bo obveljala odločitev lastnika bomo imeli od ponedeljka dalje več sto ljudi v dopolnilni blagajni. Sindikalisti se bodo v ponedeljek sestali z lastnikom, v torek pa bodo na skupščini delavstva prikazali stališče in sprejeli ustrezne odločitve.

V tovarni Acciaieria Alto Adriatico v Trbiču se je včeraj popoldne hudo ponesrečil na delu 52-letni delavec Carlo Soranzo iz Ronk. Ul. Campi 5. S pridržano prognozo so ga sprejeli v trbiško bolnišnico.

Včeraj jutraj je avtomobilist podrl v Panzano v Trbiču 46-letno Alice Virginio iz Ronk. V bolnišnici bo ostala mesec dni.

Skupina slovenskih tabornikov Rodu modrega vala, ki so letovali te dni v zapadni Beniciji, je poslala našemu goriškemu udeležniku razglednico iz Brda. Našim tabornikom se za pozdrave lepo zahvalujemo.

Korošci bodo našim jamarjem vrtilji obisk meseca oktobra letos, ko bodo na Vrhu «Kraški krti» odprli novo kamnito ploščo, ki jo pravkar gradijo pri «Kraljici Krasa». Ob tej priložnosti bo poleg Korošcev obiskala na Vrhu še nekaj delegacij jamarjev iz Italije in Jugoslavije.

Društvo «Naš prapor» pred sedemdesetimi leti

Pevovodkinja Paulina Komel nam je na briškem prazniku povedala, da je njen oče, pokojni Emil Komel, ki je imel velike zasluge za utrjevanje pevске tradicije in je bil zatoj tudi pomemben borec za ohranitev Slovencev, ki jih je hotel fašizem potujčiti, ustanovil v Pevmi pevski zbor. Do tega sklepa je prišel po oženitvi dejavnosti Lega Nazionale, ki je začela prodirati v naše vase in so nekateri njeni pripadniki začeli metati kamenje na fante, ki so peli po naše. «Oče mi je pravil, da je bilo društvo ustanovljeno leta 1906. Če hočete izvedeti kaj več, pa le pojdite k Malki Mikliševi v Pevmo,» je še pristavila.

Po zaključku praznika smo se oglasili tudi pri Malki. «Marsičesa se spominjam, toda še največ vam bo vedela povedati Gušta. Ima sicer 86 let, ampak je zelo klepetava.»

Toda Malka se prvega nastopa društva «Naš prapor» v Pevmi še dobro spominja. Veselico so priredili na dvorišču Fogarjeve gostilne, ki je bila na prostoru, kjer je sedaj otroški vrt. Na tem nastopu je Gušta Luznik, tako je poročila, solo pela pesem «Na klančku sva se srečala.»

«Od tistega zbora nas je še pet živih — je dodala Malka Mikliš. Jaz, Gušta, Ljuba Bensa - Mitna, Tereza Sošol, ki stanuje v Novi Gorici in Valentin Bensa z Oslavja. Se k njim pojdite, pa vam bodo povedali, kako smo se takrat imeli. Povedali vam bodo, kako smo pri Fogarjevi gostilni imeli velik brjar in oder. Na vsaki mizi je bil napis 'Svoji k svojim'. Z zborom smo nastopili tudi v Števerjanu, Stan-drežu in na Oslavju.»

«Pa ste nastopili tudi s kakšno

igrico,» smo vprašali. «Seveda — je odgovorila. Pri Pevpi na Oslavju smo nastopili z igrico. Čitalnica pri branjevki.» «Kdo vas je pripravljal za nastop?»

«Kar sami smo se. Pokojna Fitip in Riko Sošol sta nas učila. Čeprav sta bila brez šol, sta imela tako lepo pisavo, da jo je kar za občudovati. Če vam pokažem pisma, mi boste radi verjeli.»

«Kakor sedemdeset let je že, odkar je nastalo društvo in se je v Pevmi ter na Oslavju začelo razgibano prosvetno življenje, pa spomin nanj še ni zbledel. Dokler so še žive priče dogodkov iz pomembnih let pred progo vojno in po njej, do leta 1926, ko je fašizem prepovedal slovensko delovanje, je zares vredno zbrati njihova pričevanja.»

Od jutri zvišane tarife za elektriko

Z jutrišnjim dnem stopijo v veljavo nove, precej zvišane tarife za porabo električne energije. Nove tarife, enotne za vso Italijo, je pred časom sprejel medministrski odbor za cene, na zahtevo državnega električnega podjetja ENEL. Nove tarife bodo precej prizadele poračune vsake naše družine, saj imajo ljudje pri nas v svojem stanovanju celo vrsto gospodinjskih aparatov. Predsednik goriškega občinskega podjetja dr. Marin bo jutri zvečer, na posebni tiskovni konferenci, obrazložil časnikiarjem nove tarife za porabo električne energije. Tako bomo čez nekaj dni našim bralcem podrobno obrazložili kako bo s cenami odslej.

HUDO BO ZA ŠTEVILNE DELAVSKE DRUŽINE

Bo gospodarska kriza prizadela več sto delavcev na Goriškem?

V dopolnilno blagajno hoče vpisati lastnik tovarne Lacedo več sto delavcev in delavcev Sindikati zahtevajo sestanek na deželi za razčiščenje položaja v tovarni SNIA v Zdravščini

Pisali smo že, da je od prejšnjega ponedeljka 450 delavcev in delavcev tekstilne tovarne v Zdravščini na delu s skrajšanim urnikom. Tedensko so sedaj delavci zaposleni le 24 ur, za preostali čas jim izplačujejo denar iz dopolnilne blagajne. Sindikati so proti temu že protestirali, včeraj pa je enotna sindikalna federacija tekstilnih delavcev poslala deželnemu odborniku za delo Giacomu Romanu pismo, v katerem zahteva takojšnji sestanek. V pismu je rečeno, da je odločitev vodstva tovarne SNIA pri zadelu 450 družin, ki živijo večinoma na Goriškem, delno pa tudi v spodnjem delu videmske pokrajine in da so izgledi zelo negativni za nemoteno nadaljevanje dela v tej tovarni. Tu je bil namreč pred nekaj meseci spor med vodstvom tovarne in sindikati, tovarna je bila skoro v celoti zaprta dva meseca, osebe je seveda bilo brez plače. Le s težavo so spor odpravili in dosegli sporazum in takrat se je vodstvo tovarne obvezalo, da bo zelo hitro obnovilo delovni proces v tovarni. Na žalost pa je prišla prehitro odločitev o uvedbi skrajšane urnika.

V še hujšem položaju se nahaja delavstvo obeh tovarn Lacedo, v Sovodnjah in v Gorici. V teh tovarnah je zaposlenih precej naših rojakov. Lastnik je že pred skupnimi počitnicami napovedal, da se bo delo v obeh tovarnah ustavilo za nedoločen čas začeti s 1. septembrom. V tovarnah naj bi na delu ostalo le 40 ljudi, ki bi skrbeli za urejanje tovarniške opreme. Lastnik je svojo odločitev utemeljil s pomanjkanjem naročil. Ta odločitev je zelo huda in utegne prizadeti nekaj sto ljudi izključno iz naše pokrajine. Če bo obveljala odločitev lastnika bomo imeli od ponedeljka dalje več sto ljudi v dopolnilni blagajni. Sindikalisti se bodo v ponedeljek sestali z lastnikom, v torek pa bodo na skupščini delavstva prikazali stališče in sprejeli ustrezne odločitve.

V tovarni Acciaieria Alto Adriatico v Trbiču se je včeraj popoldne hudo ponesrečil na delu 52-letni delavec Carlo Soranzo iz Ronk. Ul. Campi 5. S pridržano prognozo so ga sprejeli v trbiško bolnišnico.

Včeraj jutraj je avtomobilist podrl v Panzano v Trbiču 46-letno Alice Virginio iz Ronk. V bolnišnici bo ostala mesec dni.

Skupina slovenskih tabornikov Rodu modrega vala, ki so letovali te dni v zapadni Beniciji, je poslala našemu goriškemu udeležniku razglednico iz Brda. Našim tabornikom se za pozdrave lepo zahvalujemo.

Korošci bodo našim jamarjem vrtilji obisk meseca oktobra letos, ko bodo na Vrhu «Kraški krti» odprli novo kamnito ploščo, ki jo pravkar gradijo pri «Kraljici Krasa». Ob tej priložnosti bo poleg Korošcev obiskala na Vrhu še nekaj delegacij jamarjev iz Italije in Jugoslavije.

V tovarni Acciaieria Alto Adriatico v Trbiču se je včeraj popoldne hudo ponesrečil na delu 52-letni delavec Carlo Soranzo iz Ronk. Ul. Campi 5. S pridržano prognozo so ga sprejeli v trbiško bolnišnico.

Včeraj jutraj je avtomobilist podrl v Panzano v Trbiču 46-letno Alice Virginio iz Ronk. V bolnišnici bo ostala mesec dni.

Skupina slovenskih tabornikov Rodu modrega vala, ki so letovali te dni v zapadni Beniciji, je poslala našemu goriškemu udeležniku razglednico iz Brda. Našim tabornikom se za pozdrave lepo zahvalujemo.

Korošci bodo našim jamarjem vrtilji obisk meseca oktobra letos, ko bodo na Vrhu «Kraški krti» odprli novo kamnito ploščo, ki jo pravkar gradijo pri «Kraljici Krasa». Ob tej priložnosti bo poleg Korošcev obiskala na Vrhu še nekaj delegacij jamarjev iz Italije in Jugoslavije.

V tovarni Acciaieria Alto Adriatico v Trbiču se je včeraj popoldne hudo ponesrečil na delu 52-letni delavec Carlo Soranzo iz Ronk. Ul. Campi 5. S pridržano prognozo so ga sprejeli v trbiško bolnišnico.

Včeraj jutraj je avtomobilist podrl v Panzano v Trbiču 46-letno Alice Virginio iz Ronk. V bolnišnici bo ostala mesec dni.

Skupina slovenskih tabornikov Rodu modrega vala, ki so letovali te dni v zapadni Beniciji, je poslala našemu goriškemu udeležniku razglednico iz Brda. Našim tabornikom se za pozdrave lepo zahvalujemo.

Korošci bodo našim jamarjem vrtilji obisk meseca oktobra letos, ko bodo na Vrhu «Kraški krti» odprli novo kamnito ploščo, ki jo pravkar gradijo pri «Kraljici Krasa». Ob tej priložnosti bo poleg Korošcev obiskala na Vrhu še nekaj delegacij jamarjev iz Italije in Jugoslavije.

V tovarni Acciaieria Alto Adriatico v Trbiču se je včeraj popoldne hudo ponesrečil na delu 52-letni delavec Carlo Soranzo iz Ronk. Ul. Campi 5. S pridržano prognozo so ga sprejeli v trbiško bolnišnico.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «Mussolini, ultimo atto». Rod Steiger in F. Nero. Barvni film.

CORNO 17.00—22.00 «La mano spietata della legge». P. Leroy in S. Monti. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

MODERNISSIMO 17.30—22.00 «I racconti di Canterbury». Pier Paolo Pasolini. Prepovedano mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30—22.00 «Rivelazione di uno psichiatra sul mondo nervoso del sesso». M. Rossi in B. Gargari. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

CINTRALE 17.00—21.30 «Quattro bastoni per un danese». Barvni Walt Disneyev film.

Trst

AZZURRO Zaprt.

EXCELSIOR 17.30—22.00 «Professione assassino». Barvni film.

PRINCIPE 18.00—22.00 «Viva la morte tua».

Nova Gorica

SOCA «Past», ital.-ameriški film, ob 18.30 in 20.30.

SVOBODA «Bulevar Ruma», francoski barvni film ob 18.30 in 20.30.

RENCE «Pravi kavboji», ameriški barvni film ob 20. uri.

DEZURNA LERKARNA V TRZICU «Danes vse dan in ponoči je v Trbiču dežurna lekarna Sant'Antonio, tel. 40497.

DEZURNA LERKARNA V GORICI «Danes vse dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna D'Udine, Trg sv. Frančiška, tel. 2124.

Razna obvestila

Jamarska skupina «Kraški krti» priredi od 9. do 29. septembra jamarski tečaj, ki bo razdeljen na dva dela: teoretični in praktični. Teoretični del bo v Kulturnem domu v Sovodnjah, praktične vaje pa bodo obnečane v raznih jamah na goriškem Krasu.

Vpisujejo na sedež SPD v Ulici Majla 2, v Gorici, pri Pogdanu Butkoviču v Sovodnjah, pri Dominiku Grilu na Vrhu, pri Jordani Vizičnu v Dolu, pri Stanku Košiču v Dobroboči. Zainteresirani naj politijo z vpisom, ker je število tečajnikov omejeno.

Seja odbora športnega društva «Jugentina» v Stan-drežu bo drvi ob 20.30 v gostini «Pri Turriju». Vabljeni vsi odborniki.

Prispeljate za
DIJAŠKO MATICO

BRANKO BO SPET HODIL

Kitajski kirurgi so mu rešili »odščipnjeno« nogo

V četrtek, 19. maja, v prvih polpoldanskih urah so z jugoslovanske ladje »Moša Pijade« v kitajski luki Cingtao v naglici izkrcavali del tovora. Sredi ropota se je okoli pol treh zaslislal krik. Koj zatem je ob neki odprtini ležal na tleh ves bled 19-letni Branko Kalabrić, ki je topo gledal v zrak, ker se ni zavedel tega, kar se je z njim zgodilo. Njegovi delovni tovariši so si pokrili oči, da bi ne gledali strahotnega prizora: Brankovo desno nogo zaplela v jekleno žico za dvigavanje tovora. Ob kreplem potezu žerjavorja je jeklena žica tako rekoč preščipnila nogo nad gležnjem, mišično tkivo se je pretrgalo, kost je zahreščala in se združila, le nekaj centimetrov kože je držalo stopalo še privezano na ostali del noge.

Na ladij ga ni bilo mogoče priti, ki bi ne pomislil na Brankovo zlo usodo. Komaj 19-letni mladenič iz Kranjske, ki je bil šele v začetku svoje mornariške kariere, bo izgubil nogo in postal večni invalid. Tako so mislili vsi, pa čeprav si nihče ni upal tega izreči, posebno ne Branku.

Toda tedaj so stopili »na sceno« kitajski zdravniki. Pravzaprav se je ob tem dogodku sprožil neki mehanizem, v katerem nista bili bistveni le uradna dolžnost in mednarodna obveznost, pač pa je prišla do veljave humanost, neka posebna etika. Ponesrečenega jugoslovanskega pomorščaka so z rešitvijo odpejali v bolnišnico, kjer se zdravniki niso nikakor hoteli sprijazniti s tem, da bi z enostavno operacijo odstranili mladeniču stopalo, ker so sklepali, da bi se morda na kak način mogla noga vendarle rešiti.

Najprej so se zdravniki obrnili na mestne oblasti in na vojsko, da bi dala prevozno sredstvo za prevoz ponesrečenega mladega mornarja v pekiško glavno bolnišnico, kjer so pogoji za zahtevnejše operacije pravi gotovo boljši kot morejo biti v njihovem Cingtao.

Seveda niso Kalabrića in njegove nogo pustili v nemar. V svoji bolnišnici v Cingtao so ponesrečenca nogo imobilizirali in jo obložili z ledom. Nato so z rešitvijo odpejali ranjenca na letališče, z letalom pa nato v Tienčin, od koder so ga z rešitvijo odpejali v Peking. V Peking je bil Kalabrić že ob 22. uri zvečer, to se pravi dobrih sedem ur po nesreči. Če upoštevamo kitajske dimenzije in tudi sredstva, ki so na razpolago, je to naglica, ki bi delala čast tudi mnogo bolj razvitim deželam.

V pekiški bolnišnici so se medtem že pripravili in brž ko je Kalabrić prispel tja, so se lotili operacije. Ker je bila operacija zelo težka, so nekaj pred polnočjo poklicali jugoslovanskega konzula v Peking Nikovskega, naj bi čimprej prišel v bolnišnico. Brž ko je Nikovski prispel, so mu zdravniki povedali, za kaj gre. Opozorili so ga, da je primer zelo zapleten in mu tudi povedali, da ne morejo zagotoviti uspeha te operacije in so zato od njega zahtevali pismen pristaneček, da se operacija, ona prava operacija, začne. Nikovski si ni obojavil, saj so Kitajci kot kirurgi znani. In v petek, 10. maja, nekaj pred 2. uro ponoči se je prava operacija začela. Operacija, ki je trajala do 7.30 zjutraj.

Z jekleno palico so pritrdili odtrgano stopalo na ostalo nogo. Nato so povežali vse krvne žile, vse mišice in na koncu se vrhno plast, kožo. Ekipa kirurgov je ob 8. uri zjutraj vsa utrujena vendar zadovoljna zapustila operacijsko dvorano.

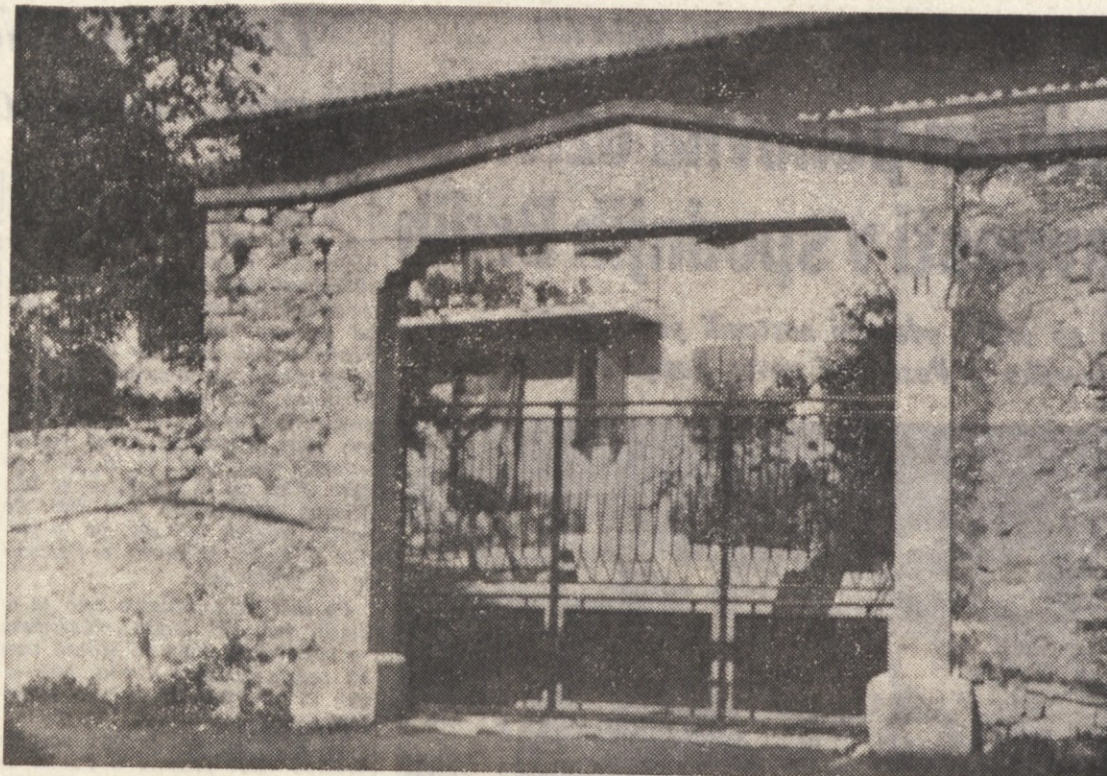
Naslednjega dne pred polnočjo je v pekiško bolnišnico prispel eden najbolj znanih kitajskih kirurgov prof. Cen iz Sangaja. Tu so bili tudi zdravniki iz Tienčina, Cingtao in seveda domači pekiški kirurgi. Ugotovili so, da je stanje pomorščaka Kalabrića zadovoljivo in da se zdravljenje nadaljuje.

Poveljstvo jugoslovanske ladje je ukazalo svojemu drugemu častniku Miljenku Škaljariju, naj ostane v Peking, da bo pri roki ranjenemu. Brž ko je ta prispel v bolnišnico, so mu zdravniki zagotovili, da bo Branko v primeru uspeha mogoče normalno hoditi in to razmeroma kmalu.

Tri mesece in pol pa je že od tedaj, odkar je Branko Kalabrić v pekiški bolnišnici. Ko je prišlo do nesreče je bil njegov oče Jerko na poti v Avstralijo. Tudi oče je namreč pomorščak. Ko je zvedel za sinovo nesrečo, mu je iz Melbourn telefoniral in sin mu je rekel, da se počuti dobro, le da bo treba dolgo ležati in da se bo vrnil domov šele nekje oktobra. Štirideset minut sta se oče in sin pogovarjala. Branko nikakor ni hotel odložit, si šalske in je ves čas hvalil kitajske zdravnike in ostalo osebje. Povedal mu je, da ga obiskujejo, da mu prinašajo darila, da je njihov miljenček.

V nekem pismu materi pa je podrobno opisal, kako je bilo na njegovo rojstni dan, 29. julija, ko so ga bolničarke, zdravniki in drugi novi znanci obsuli z darili, kako so se zvečer zbrali okoli njegove postelje in mu prinesli veliko torto. Svoje pismo je Branko zaključil z besedami: »Da bi videla, mama, kako je bilo lepo. Nikoli ne bom tega pozabil.«

Branko Kalabrić, ki se mu je na njegovi prvi plovi zgodila tako huda nesreča, pa je imel vendarle srečo, da se mu je to zgodilo v kitajski luki. Ker bo noga za kak centimeter krajša, bo sicer nekoliko šepal, toda to se da z ortopedskimi pomagali tako lepo urediti, da se niti ne pozna, sicer pa bo hodil, normalno hodil brez protez in podobnih pripomočkov. In to za dvajsetletnega mladeniča ni malo.

Motiv z našega Krasa. Na lepi kamniti »kačuni« v Vižovljah je vklesana letnica 1833, kar pomeni, da stoji tam že obilnih 140 let. Pred tridesetimi leti je hiša pogorela, skupno z drugimi hišami v vasi

EDEN NAJBOLJ ZNANIH LETALSKIH KONSTRUKTORJEV V New Yorku je včeraj umrl «večni major» De Seversky

Po rodu je bil iz Tbilisa, kjer se je rodil pred 80 leti - Po oktobrski revoluciji je ostal v ZDA - Za dve strani patentov

NEW YORK, 26. — V neki tukajšnji bolnišnici je umrl major Alexander De Seversky. Bil je star 80 let. Kdor se ukvarja z letalstvom, predvsem s konstrukcijo letal, mu to ime prav gotovo ne bo neznano, kajti če je res, da je v razvoju letala od dobe bratov Wright do danes prispevalo veliko znanstvenikov, je delež Alexandra De Severskyja pravi gotovo med največjimi. Ker pa je malo ljudi, ki se ukvarjajo s tehnično platjo letalstva, bomo skušali na kratko prikazati življenje in delo tega moža.

Major Seversky se je proslavil tako v prvi kot tudi drugi svetovni vojni, v drugi svetovni vojni pa je bil njegov delež še tem večji, ker je dal ameriški vojski odlično letalo, znano lovsko letalo »thunderbolt«.

Alexander De Seversky se je rodil v Tbilisu, v Georgiji, torej v Sovjetski zvezi, oziroma tedaj še carski Rusiji. V mladih letih se je posvetil vojaški službi in končal pomorsko akademijo. Toda kmalu ga je letalo in postal je pilot.

Je v svojem prvem vojnem poletu leta 1915 pa je bil nemški nasprotnik in ko je z letalom tresel na tla, je izgubil desno nogo. S tem bi bila morala biti njegova vojaška kariera zaključena. Toda De Seversky se s tem ni hotel sprijazniti. Vrtal je na vseh koncih in krajih in od carja Nikolaja II. dobil posebno dovoljenje, da se je ponovno vključil v rusko vojaško letalstvo. Njegovo ime je kmalu zaslovelo, saj je v času vojne sodeloval v 57 letalskih dvobojih, pri čemer je zrušil nič manj kot 13 sovražnih letal. Za tedanje dobo je to bilo nekaj nepojmljivega. Zato je tudi dobil najvišje priznanje stare carske Rusije, Nikolaj II. ga je odlikoval z redom Sv. Jurija. Toda prišlo je do oktobrske revolucije, ki pa je Severskyja zalotila v Združenih državah, kamor ga je carska vlada poslala kot vojnega atašeeja. Po zmagi revolucije, ko so v Washingtonu rusko ambasado zaprl, se Seversky ni vrnil v domovino, pač pa se je ponudil ameriški vladi. Glede na svojo sposobnost, mu ni bilo težko doseči priznanje in kmalu je Seversky postal ameriški strokovnjak za kolavdajanje vojaških letal.

Kmalu po vojni pa je ustanovil dve letalski družbi, med katerimi je bila tudi »Seversky Aircraft Corporation«, ki je 1939, leta postal »Republic Aviation«. V ameriški vojski je Seversky ostal vedno major, ker 1933. leta ameriško vojaško letalstvo še ni bilo ločeno od ostale vojske in ni poznalo še višjega čina.

Seversky je dal letalstvu veliko novega. Že 1923. leta je izdelal načrt za napravo za tako imenovano avtomatično bombardiranje. Kmalu pozneje je postavil temelje za instrumente, ki pomagajo pilotu pri letenju v bližini tleh, ker so bili motorji prešibki, da bi mogli nositi težko konstrukcijo iz kovine. Toda Seversky si je omislil letalo iz kovine, letalo, ki bi moglo leteti z brzino 300 milj, torej z brzino 50 km na uro, kar je bilo za tedanje pojme nekaj nemogočega, nekaj nesprejemljivega.

En vendar mu je to uspelo. Njegovo prvo zavezno letalo, in sicer lovsko letalo P-35, je imelo kovinsko strukturo in s pločevino »okovana« krila. Na prvi pogled se ni zdi preprosta rešitev in morda tudi je, toda glavni moment v kovinskih krilih je v tem, da so krila postala tanka za gorivo. Le na

tak način so si letala mogla prikavčiti daljše polete, kajti prej je bil tank za gorivo nameščen v trupu in je zato letalo moglo vzeti s seboj le manjše količine goriva.

Seversky je dobil za svoje prvo letalo iz kovine eno najvišjih ameriških priznanj. To priznanje mu je dalo tudi »pravico«, da se je loteval teoretičnih in strateških tem. V začetku druge svetovne vojne je izšla njegova knjiga z naslovom »Victory Through Air - Power«, kar bi po naše lahko prevedli takole »Zmaga s pomočjo letalstva«.

Predvsem se je Seversky zavezal za uporabo lovcev, toda »ne lovci«, ki bi delali le gnečo, pač pa učinkoviti lovci, ki so v času druge svetovne vojne zares imeli veliko besedo. Morda je v tem šel nekoliko predalet, ker je povečeval vlogo letala do tolikšne mere, da je celo zanikal vlogo vojne mornarice, toda to je stvar vojaške strategije, v kar se mi ne bomo sročali.

Iz njegovega letala »P-35«, ki ga je izdelal vsega iz kovine, se je lovsko letalo »thunderbolt«, ki mu strategiji pripisujejo odlično vlogo v premoči ameriškega letalstva nad nemškimi in japonskimi.

Po končani drugi svetovni vojni je »večni major« Seversky ustanovil družbo »Seversky Aviation« in družbo »Seversky Electronatum Corporation«. Poslednja je služila za izdelovanje naprav, ki nimajo neposredne zveze z letalstvom, kajti naprave naj bi služile le za kontrolo nad okuženjem zraka.

Z letom 1957 je bil Seversky imenovan za posebnega svetovalca ameriškega načelnika letalske vojske. Njegova gledišča so v Pentagonu upoštevali in od tod potenciranje težkega ameriškega letalstva, ki naj bi preprečevalo tretji svetovni konflikt. Kaže, da je razvoj raketne tehnike letalskega strokovnjaka nekoliko prehitel, toda mož je bil že star in se je moral umakniti pred mlajšimi, katerih pogledi so šli dalje. Toda kljub svojim letom je delal, celo garal, tako da so ga smatrali kot človeka, ki ne zna počivati.

Navedli smo le nekaj njegovih iznajdb, kajti samo seznan njegovih patentov obsega dve strani.

Paul Getty in mlada nemška manekenka Marine Zacher (na sliki) sta bila prisiljena odgoditi poroko do septembra, ker nista dobila iz ZDA viziruma iz ZRN potrebnih dokumentov

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Po-

trudite se, da boste čimprej uredili celotno svojo zamisel. Prijatelji bodo cenili vašo sposobnost.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne izmika se odgovornosti, saj vam je uspeh zelo blizu. Podprite neki družinski načrt.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Opustite trenutno reševanje težke vprašanja. Z ljubljenico osebno boste zadobili popolno zadoščenje.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Nastopile bodo težave v odnosih med vami in predstojniki. Če želite doseči pomiritev, bodite popustljivejši.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Če ho-

čete rešiti neko finančno vprašanje, se morate opreti na določene izkušene osebe. Prijetno srečanje.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Sprejmite nove odgovornosti, pa tudi nove pobude. Nastopil je trenutek, da sprejmete važno odločitev.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Sledite tistim zamislam, ki vam jih narekuje zdrav razum. Po- zabit na osebna vprašanja, ki ogrožajo mir.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Ponujajte se vam priložnost, da postavite neko upravičeno zahte-

vo. Preživeli boste zelo prijeten večer.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Ne sprejmite takoj nekega predloga za sodelovanje, če niste trdno prepričani v uspehe. Novost v družini.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Skušajte uskladiti svoje ideje in energije, da bi mogli delati z večjo gotovostjo. Bodite iskreni ob vsaki priložnosti.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) S svojo pobudo boste razčistili nesporazum z nekaterimi sodelavci. Posvetite več pozornosti družini.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) S pogumno odločitvijo vam bo omogočen nagel uspeh. Imate priložnost, da razširite krog svojih prijateljev.

NA FILMSKIH PLATNII

Bridges Alan:

«THE HIRELING»

Angleški film, ki je lani zmagal v Cannesu skupaj z Ameriškim filmom Jerryja Schatzberga »Scarecrow« (Lo spaventapasseri), sedaj predvajajo v državnem kinematografu: to je film Alena Bridgesa »The Hireling« (Un uomo da affittare, 1973); prejšnjega Bridgesovega filma »AAA ragazza affittata per fare bambini« v Trstu se niso predvajali.

Teško je izraziti mnenje o takem filmu, ko ne poznamo ostalih režiserjev del. Teško, kajti formalna uglasjenost, ki jo nedvomno spoznamo v filmu, se ne jamči niti za estetsko vrednost, ako se ne povezuje z globljo motivacijo, ako ne prida, da nam režiser preko nje res ima kaj povedati. »The Hireling« ima obred fotografije posnetke in obenem odlično igranje čudovite Sarah Miles in R. Shaua. Tudi zgodba je zelo zanimiva, posneta je po romanu L. Hartleyja, ki je tudi avtor romana po katerem je Losey posnel film »The Go-Between« (Messaggero d'amore); vendar po vsej verjetnosti to ni edini razlog, zaradi katerega nas film spominja na Loseya: protagonist je tudi tu le sredstvo pripadnikov višjega razreda, in zanimivo je, da je protagonist šofer in da se je film »The Go-Between« zaključil s prizorom »posrednika« v avtu, ki ga vozi šofer, kot da bi hotel Bridges še bolj razredno opredeliti svojo zgodbo.

Dejstvo, da razpolaga z dobrimi igralci, nas skoraj prepriča, da v filmu ni le formalna uglasjenost, da je zanjo emocija, ki jo res mnoge scene ustvarjajo. A zdi se nam, da je film večkrat predeterminiran, ves v razumostni rešitvi, katerega mizanscena gradi »lepotu«, ki gre nekako po svoje, ki torej sama ne gradi zgodbe ali atmosfere ali oseb ali metafore. Upamo, da nas bodo ostala režiserjeva dela demantirala, a vtis, ki nam ga navsezadnje vsili ta film, da imamo pred sabo »kulturno operacijo«, kakršnih imamo veliko v italijanskem filmu, npr. Cavanijev »Il portiere di notte« in (v slabših momentih) Bertoluccijev »Ultimo tango a Parigi«, se pravi kulturno sintezo (ironično je kdo rekel »kulturni kotje«) že vide-nim motivom.

V takih primerih je prehod med uspešnostjo in neuspešnostjo včasih težko razviden, prepričani se smemo, da je gledalec, ki je bil razviden iz celotne režiserjevega dela kot iz samega filma: zato smo npr. cenili Herberjevega film »La grande abbuffa«.

REŠITEV KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Sola, 4. Basa-gal, 11. kit, 12. Mara, 13. levi, 14. Al, 15. sila, 16. Boter, 17. pola, 18. zober, 19. plavi, 21. Solun, 23. EIRE, 24. Papas, 25. K.V., 26. rti, 27. loden, 28. tre, 29. L.L., 30. Logar, 31. Trst, 32. Marat, 33. kriti, 34. dimen, 35. Krim, 36. balin, 37. trak, 38. S.V., 39. oman, 40. Watt, 41. ata, 42. bron.

NAVPIČNO: 1. Škamperle, 2. oil, 3. L.T., 4. Bala, 5. ara, 6. S.A., 7. globus, 8. leten, 9. iver, 10. air, 12. mili, 15. sove, 16. bolan, 17. pari, 18. zoper, 20. liti, 21. Sadat, 22. Sveti Ivan, 24. pogan, 25. krst, 27. Loren, 28. trim, 30. lamine, 31. trik, 32. Milan, 33. krat, 34. dame, 35. krti, 36. Bor, 37. tat, 38. sto, 40. W.A. 41. ar.

fatas, ker se njegove kulturne motivacije razvijajo že v prejšnjih režiserjevih filmih; zato (z razliko od nekaterih) cenimo Bogdanovičev »L'ultimo spettacolo«, ker je tokrat manj kot kak drug režiserjev film osnovan na golem teoremu; zato v boljših momentih cenimo Bertoluccijev »Ultimo tango«, a veliko manj Cavanijev film, ki prevzame poseben pomen v okviru krščanske ideologije režiserke, iste ideologije, ki jo najboljši Olmi (»La circostanza«) ne prekriva, temveč frontalno postavlja pred realnostjo kakršno njegov film razvija. Vse te in še druge filme pogosto združuje uglasjenost, ki večkrat zaslepi gledalca in tudi kritika. Treba je razlikovati kajti ta uglasjenost ni vedno lepota; estetika filma je dinamična, ne zadošča ji blesek posameznih posnetkov.

George A. Romero:

«THE CRAZIES»

Končno smo videli film, ki ga je izven konkurence že prikazal letošnji tržaški festival znanstvene fantastike. Neodvisna ameriška proizvodnja »The Crazies« (La città verrà distrutta all'alba) je delo režiserja Georgea A. Romeroja, ki je že podpisal drug fantastičen film. »La notte dei morti viventi«, precej uspešni srhljivi film. Kljub kakemu presenetljivi vemu fantastičnemu prizoru ga je vendar morda v onem filmu zanimal največ konec, ko policija ubije črca, ki se je rešil napada živih mrtvecev, misleč, da je tudi on živ mrtвец. Novi film nekako razvija ta zaključek: vsekoli nam prikazuje zmedo, v katero pade človeška družba, ko se mora braniti pred veliko nevarnostjo, ki je v tem primeru bolezni, ki sili človeka k blaznosti in nasilju.

Tudi tu je nekaj »močnih« prizorov, še najbolj na nas prepriča občutek zmede, ki ga daje celota in ki ga lepo gradi montaža (ki jo je pripravil sam Romero). Film nam obenem prikazuje skrajno nasilno družbo, kakršno spoznamo še iz toliko drugih ameriških filmov, nakaže nam pa tudi razloge, zaradi katerih je posameznik v tej družbi v nevarnosti: kajti ta družba temelji na »eločenih ustanovah«, kakršne so politična oblast, policija, vojska, znanost.

Ta ločenost privede v filmu do trenja z množico, kajti tudi pripadniki teh ustanov so seveda izpostavljeni isti blaznosti kot ostali ljudje, poleg tega pa so v privilegiranim stanju. Ni rečeno, da je Romero poznavelec marksistične analize ločitve dela, njegov film nam jo pa lepo ponazarja. Morda je film v celoti malo ponavljalen, ne gre preko začetnih predpostavk. Upajmo, da bo Romero v prihodnosti še bogatiji lastno osebnost.

Alan Gibson:

«The Satanic Rites of Dracula»

Alan Gibson je za angleško specializirano podjetje Hammer že režiral menda slab film »Dracula A.D. 1972«. Tudi ta »The Satanic Rites of Dracula« (I satanici riti di Dracula, 1973), povezuje vampirizem s sedanjostjo, a na tako banalen način, da pokvari bodisi vampirizem kot sedanjost. Interpretacija je »militična« Christopherja Leea in Petra Cushinga sama ne dvigne nivoja (ta igralca sta po našem dobra profesionalca, ne dosežeta pa vrhov fantastične mitologije Lugosija, Karloffa, Pricea, Barbare Steele in morda še katerega drugega, ki lahko sami dajejo filmu zanimivost). Le kak moment, kot je zaključek, ki iznajde novo način za uboj vampirja, nas lahko zmerzo zanima.

Sergij Grmek

Prejeli smo

MATICA, glasilo izseljencev Hrvaške. Leto 1974, štev. 8. Izdaja ga glavni odbor Matice izseljenika Hrvatske, Uredništvo in uprava: Zagreb - Trnajska b.b.

RADIO VELE VIZIJA

TOREK, 27. AVGUSTA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

18.15 Program za mladino
Kino in otrok
19.30 SPORTNI DNEVNIK
20.00 DNEVNIK
20.40 CANOSSA

Drugi, zaključni del televizijske drame, ki jo je napisal Giorgio Prosperi.
Ko je Henrik z vso svojo družino prispel kot spokornik v Canosso, da bi dosegel preklic obsojenosti s strani papeža Gregorja VII., naleti na odpor. Papež Gregorij VII. ni bil mož, ki bi se dal tako hitro omajati, posebno ker se je posvetna oblast začela preveč uveljavljati nad cerkveno.
Najnižje popreje
Nocoj bo na sporedu prvo od petih nadaljevanj, ki predstavljajo anketo o znanstvenih vzgoji v Italiji. Oddajo je pripravila Flora Favilla, ki sta ji pomagala Gian Luigi Poli ter Giorgio Tecce. Serija oddaj se začne z vprašanjem, kako je možno, da ekonomski interesi povsem izničijo dosežke, do katerih je prišlo tehnološki. Nocoj bo v tej oddaji prikazanih več zadnjih primerov, začnemo s katastrofo v Vajntu, kjer so se na poznih šolskih obdobjih krivci zagovarjali, češ da ne moreš vsega predvidevati. Toda ne le o tem, tudi o mnogih drugih podobnih problemih bo govoril, na primer tudi o tem, kako je možno, da se v Milanu, torej najbolj razvitem mestu v Italiji, trošijo na leto milijarde za vračilo, torej za »smučanje«, pa čeprav ima Milan največjo zdravniško gostoto v Italiji.

22.30 Sovjetski folklorni ansambel: GEORGIJSKI PLESALCI Z MEČI
23.00 DNEVNIK

DRUGI KANAL

20.30 DNEVNIK

21.00 Toliko govorimo o njih

Končno se je tudi ta oddaja približala svojemu zaključku. Čeprav je bila včasih zanimiva, ni šla preko določenih meja, oziroma ni dosegla tiste ravni, ki bi jo bili od prej pričakovali, saj je šlo dejansko za probleme vzgoje, za probleme odnosov med starši in otroki, konkretno torej za resno problematiko, ki pa se je včasih spremenila bolj v prijeten ali celo vesel klepet. Kljub temu se je od tega marsikdo kaj naučil, saj vemo, da so pogosto starši vse premalo pripravljeni na svojo vlogo.

22.00 NEAPELJ ZA NEAPELJ

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

19.15 Obzornik

19.30 PET PEDI: PTUJ

20.00 PRAZNOVERJE

Zagrebska televizija bo v dveh nadaljevanjih govorila o praznovanju, s katerim se v današnjem življenju srečujemo na slehernem koraku, pa čeprav hkrati pravimo, da smo hudo napredni in čeprav je znanost napravila veličanske korake. Celo v javnih obličjih, v zabavnorevnijskem tisku je zelo veliko tovrstnega čtiva, saj se o tem lahko sleherni dan prepričamo. Drugod pa cvete prerokovanje iz kavnine usline, iz kvart itd. Samo ob sebi se razume, da oddaja ne bo govorila o tem z neakademsko znanstvenega vidika, pač pa bo to obdelala bolj s šaljive plati.

20.20 Richard Strauss: KONCERT ZA OBOO IN MALI ORKESTER
Straussov koncert za oboo in mali orkester bosta izvajala simfonični orkester RTV Ljubljana in solist oboist Drago Golob pod vodstvom dirigenta Sama Hubada

20.45 Risanka

21.00 DNEVNIK

21.35 FOTOGRAFI NOB

V seriji »Fotografi NOB«, ki pripoveduje o partizanskih fotografih, si bodo gledalci ljubljanske televizije ogledali oddajo, ki govori o borbi fotografih, ki so spremljali partizanske enote in posneli razne dogodke iz tiste velike dobe. Med temi fotografiji je bil tudi prof. dr. Janez Milčinski, ki je odšel v partizane julija 1943 kot zdravnik. Februarja 1945 je bil sklenjeno, da bodo v Zadru, na Zadarskem polotoku ustanovili oporišče glasbene štaba Slovenije, oporišče, ki bo sprejemalo ranjene, invalide ter matere z otroki. Tja je bil do ločen tudi dr. Janez Milčinski, ki je na poti v bazo ves čas slikal. Fotoaparati, ki ga je uporabljal tedaj, ima še danes in bi ga ne zamenjal za nobeno sodobno kamero. Oddajo so posneli na zagrebški televiziji.

22.05 M. de la Roche: WHITEOAKI Z JALNE
Sesto nadaljevanje
Da bi lažje razumeli današnje nadaljevanje, si oglejmo vsebinsko pete zgodbo: Jim Chris Dayborn se dobro obneseta na Jalni, posebno Chris, za katero se začne zanimati Renny. Oba ugotovita, da se ne moreta več upirati medsebojni privlačnosti. Eden se čedalje pogostje sestaja z lepo vdovo Stroudovo. Babica Adelina pa ugotovi, da si je eden izposodil denar pri Wraggeju in očita Rennyju, kako to, da ni tega opazil.

21.00 Risanka za otroke
21.15 DNEVNIK
21.30 SINOVI IN LJUBIMCI

Igrani film, ki ga je režiral Jack Cardiff, v glavnih vlogah pa igrata Trevard Howard, Dean Stockwell in Hendy Hiller

23.00 ZGODBA, KI JO MORATE POZNATI
Dokumentarni film o palestinskem dečku

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

21.00 Risanka za otroke

21.15 DNEVNIK

21.30 SINOVI IN LJUBIMCI

Igrani film, ki ga je režiral Jack Cardiff, v glavnih vlogah pa igrata Trevard Howard, Dean Stockwell in Hendy Hiller

23.00 ZGODBA, KI JO MORATE POZNATI
Dokumentarni film o palestinskem dečku

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15
Poročila: 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Pratik: Slovenske viže in popevke; 12.50 Pihala; 13.30 Glasba pe željah; 14.00 Program za mladino; 18.15 Umetništvo in prireditve; 18.30 Komorni koncert; 18.50 Glasbena lepšina; 19.00 Literarna oddaja;

BRANILEC FAŠISTA BIONDA VLOŽIL PRIZIV

Preiskovalci o «črnih mrežah» pred novimi čudnimi zaprekami

Odvetnik Fredovega sodelavca zahteva, naj Gianettinija zaslišijo sodniki iz Catanzara in ne dr. D'Ambrosio - Kmalu zasliševanje Almiranteja in Covellija

RIM, 26. — Notranji minister Taviani je sklical vse prefekte južne in srednje Italije, načelnika policije dr. Zanda Loya in karabinjerjev gen. Mina. Na sestanku so se pogovarjali o nujnosti koordinacije v boju proti terorizmu. Točnejša o sestanku na vrhu niso sporočili.

Medtem je notranje ministrstvo, po polemikah zadnjih dni med notranjim ministrstvom in varnostno službo SID, končno izročilo sodstvu, naj preveri, informacije obveščevalne službe SID, o atentatu palestinskih teroristov na letališču v «Fiumicino». Medtem se namreč širijo vesti, da se sodniki zanimajo za vlogo, ki naj bi jo imeli pri tem atentatu imela nacistična tajna agencija «Paladina».

S področja preiskave o atentatu na Trgu della Loggia v Bresciji lahko zabeležimo samo, da je preiskovalni sodnik, «zato, da ne bi prepuštil nobene možnosti», zaslišal tudi agenta SID in fašističnega častnika G. Gianettinija. Razgovor med njima je trajal samo pol ure in zdi se, da je bil povsem negativen. Gianettini se je sicer s častniki pohvalil, da dobro pozna ozadje atentata v Bresciji, toda vse kaže, da o tem ne mara govoriti.

Preiskovalci o drugem krvavem pokolu, na vlak «Italcus», bodo v kratkem še enkrat zaslišali Almiranteja «superpričo» Francesca Sgroja. Rimske preiskave in kratka potovanja preiskovalcev v Furlaniji - Julijski krajini in na Južnem Tirolskem, kjer je Sgrò služil vojaški rok, so namreč nudila sočnikom izredno zanimive podatke.

Sgrò je namreč v vojski bil specializiran za telekomunikacije, kar pomeni, da je dobro znal upravljati radijski sprejemnik in oddajnik, ki so ga odkrili pri enem izmed njegovih prijateljev. Zdi se, da se je Sgrò znebil sprejemnika in oddajnika v trenutku, ko je začel «ustvarjati», v korist MSI, «redno sled» za atentatom v San Benedetto Val di Sambro. Po-

leg tega so preiskovalci ugotovili, da bi Sgrò, s tehnično pripravljenostjo, lahko s lahkoto sestavil pekleni stroj na vlak. Zato ni izključeno, da bodo v kratkem spremenili obtožbo, ki ga zadeva. Sgrò sedi sedaj v zaporu zaradi «klevete», toda ni izključeno, da se bo znašel z znatno hujšo obtožbo na ramenih. V tem okviru je, seveda, skrajno zanimivo zasliševanje tajnika MSI Almiranteja in njegovega namestnika Covellija. Poročajo, da ju bodo zaslišali še pred predvidenim petkovim rokom, toda v njihovih uradih. Poslanca sta namreč zahtevala, naj bo tako, ker jim to zakon dopušča, ker sta nosila naziva «Grandi ufficiali» republike.

Novo poleno so medtem vrgli pod noge sodniku D'Ambrosio, ki je vodil preiskavo o atentatih leta 1969 in milanski pokolu. Prav sedaj, ko mu je uspelo dobiti v roke agenta SID Gianettinija, ki se brani fašista Giovanni Bionda, Fredovega intimnega prijatelja in sodelavca, vložili zahtevo, naj - skladno s sklepom o združitvi procesov Freda in Valpreda - vodi preiskavo (in torej tudi zasliševanja Gianettinija) preiskovalni sodnik iz Catanzara.

Čeprav se na prvi pogled zdi utemeljitev zahteve branila Giovanni Bionda smešna, mora o tem odločiti kasacijsko sodišče, prav tisto, ki je že nesmiselno združilo proces proti fašistom Fredi, Venturi, Gianettiniju in drugim ter proces proti že očitno nedolžnim anarhistom Valpredi in tovarštem.

Naj na koncu zabeležimo še vest, da so sodniki v Cremoni s hitrim postopkom obsedili skupino fašistov, ki so jim karabinjerji zaplenili na domovih večje količine vojnega orožja in zastave «Mussolinijevih škvalov». Med temi je tudi tajnik neke sekcije MSI. Obsojeni so bili na razne kazni, od 4 mesecev do poldrugega leta zapora. Toda sodni zbor je vsem priznal pravico do pogojne kazni brez vpisa v kazenski list. Fašisti bodo zato v kratkem spet na svobodi. Morda bosta ostala v ječi le dva.

Umrl Lindberg, ki je prvi preletel Atlantik

HONOLULU, 26. — Charles Lindbergh, «samotarjski orel», kot so ga imenovali znanjci, je danes umrl v svoji vili na otoku Maui na Havajskem otočju. Bil je star 72 let. V grob ga je spravila neozdravljiva bolezen.

Charles Lindbergh je bil prvi človek, ki je preletel Atlantski ocean z letalom od New Yorka do Pariza. Bilo je leta 1927 ko je pristal s svojim letalom «Spirit of St. Luis» v Franciji.

Lindbergh je umrl v krogu svoje družine. Ob zglavlju njegove postelje sta bila žena in sin.

WASHINGTON, 26. — Ameriški predsednik Gerard Ford je spet dokazal, da je do tiska drugače razpoložen kot njegov prednik Nixon, saj se je udeležil, kot je bil obljubil, «splash-partyja» v hiši nekega častnika NBC Party se je odigral na ob robu bazena v častnikarjevi hiši. Predsednik je prišel tja s svojo ženo.

Povratek iz Gvineje-Bissau

Na letališču Portela v Lizboni čakajo matere, dekleta in žene na prihod vojakov iz Gvineje - Bissau po razglasitvi neodvisnosti te bivše portugalske kolonije. Letalski most bo v enem tednu prepeljal ves kontingent deset tisoč vojakov. Na sliki: prvi vojak, ki je prišel iz bivše kolonije, v objemu družinskega člana

Tudi to poletje so mladinske delovne brigade delale na železniški progi Beograd - Bar. Na sliki: brigada «Staklari», v kateri so steklarski delavci iz vse Jugoslavije

S SVETOVNE KONFERENCE V BUKAREŠTI

LR Kitajska in Vatikan nasprotujeta politiki načrtovanja prebivalstva

Delovna komisija zbira popravke k načrtu OZN

BUKAREŠTA, 26. — Svetovna konferenca o vprašanju prebivalstva gre h kraju. Dela potekajo v komisijah in delovnih skupinah, čeprav je najvažnejša skupina tista, ki zbira popravke in pripombe k «svetovnemu načrtu OZN» za omejevanje demografskega narščanja in pospeševanje razvoja tistih delov zemeljske oble, ki trpijo glad.

Na konferenci so se medtem že izoblikovala razna stališča, ki so marsikje tudi antitečna.

Naj omenimo predvsem, da «načrt OZN» podpirajo nekatere neuvrščene države iz Azije (Indija in druge sosedice z azijske podcelnice), vendar poudarjajo predvsem, da je visoka nataliteta posledica nerazvitenosti in nikakor ne njen vzrok. Vzroki so družbenega značaja in ležijo predvsem v neenakopravnosti med državami v svetovnem gospodarskem sistemu. Zato je vprašanje razvoja, ki naj ga spremlja tudi resna demografska politika načrtovanja družine, ključno vprašanje boja človeštva proti lakoti.

Drugačo je stališče zahodnih razvitih držav in predvsem ZDA. Slednje zagovarjajo zgolj «tehnično» načrtovanje rojstev, kot so kontracepcija, uzakonitev splava, sterilizacija itd. To pa ne pomeni, da del širšega načrta za dvig narodov «dalčnih kontinentov» in nerazvitenosti, temveč zgolj kot «etičen poseg» v njihovo notranje življenje.

Socialistične države vzhodne Evrope in predvsem ZSSR so mnenja, da ima Zemlja dovolj bogastva za sedanje in tudi za bodoča prebivalstva, toda uresničiti je treba

predvsem gospodarsko osamosvojitve zaostalih narodov izpod jarmov imperializma in kolonializma. Načrtovanje družine in zaviranje natalitete je torej zanje postransko, čeprav pomembno notranje vprašanje.

Skoraj enako stališče pa sta zagovarjala delegata najmanjši in največji državne skupnosti planete: Vatikan in Ljudska republika Kitajska. Oba namreč odločno nasprotujeta vsaki politiki načrtovanja rojstev in trditve, nasprotno, da je naraščanje svetovnega prebivalstva koristno in dobro. Kitajska trdi, da to omogoča zaostlim ljudstvom, da se bodo z večjo močjo otresla kolonializma in imperializma, Vatikan pa meni, da gre za spoštovanje božje zapovedi, po kateri se ljudje morajo «množiti».

Umor na Pianosi

LIVORNO, 26. — Zaporniške oblasti so premestile Salvatora Gadonija, ki je predčerašnjim zvečer ubil ravnatelja zopora na otoku Pianosa dr. Massima Masona, v kaznilnico na bližnjem otoku Elbi. Umor preiskujejo sodniške oblasti in ministrstvo za pravosodstvo. Salvatore Gadoni je bil pred devetnajstimi leti obsojen na dosmrtno ječo. Pred nekaj leti so mu zaupali v kaznilnici na Pianosi odgovorno mesto sluga pri ravnatelju zopora. Zapornik je imel precejšnjo svobodo ter je lahko prihajal v urad in v stanovanje ravnatelja Masona. Predčerašnjim zvečer so našli truplo ravnatelja, ki je bilo skrito v stanovanju. Pozneje so ugotovili, da ga je ubil Gadoni z njegovim revolverjem. Zapornik se je baje hotel polastiti denarja, ki je bil v blaginji ter potem zbežati.

Salvatore Gadoni je bil obsojen zaradi umora nekega taksista, katerega je hotel okraati. Na Pianosi je bil od leta 1965. Dr. Mason je bil že imenovan za inšpektorja ter bi moral v kratkem zapustiti zapor.

Samomor zaradi davka

CAGLIARI, 26. — Giovanni Serra, ki je lastnik večjega posestva v Villacidru, je napravil samomor, da ne bi plačal davkov. Serra se je obsesil na vrh, ki jo je pritrtil na stopnišču svojega stanovanja. V poslovnem pisemku je pojasnil vzrok za samomor: moral bi plačati davkarji 13 milijonov lir zaradi dodatne vrednosti nekega zemljišča, ki ga je pred nekaj leti prodal za 27 milijonov lir. Če bi plačal davke, je zapisal Serra — bi popolnoma uničil svoje prihranke. V resnici pa pravijo, da je Serra imel nekaj stotin milijonov lir, a je kljub temu živel zelo skromno.

Požar zaradi stekleničke parfuma

RIM, 26. — Varnostna služba je posegla danes na letališču v Fiumicinu zaradi začetku požara v prtljajniku nekega letala boeing 707 družbe TWA, ki je pristalo. Gasilci so takoj prihiteli v bližino letala ter pogasili zublje. Prišli so seveda tudi strokovnjaki za eksplozive, ki so pregledali letalo ter ugotovili, da se je vžgal neki kovček v katerem so našli stekleničko parfuma, ki se je razbila. Tekočina je prišla v stik z magnetofonom, ki je bil prigrzan ter se vnela. Plameni so nato povzročili eksplozijo stekleničke kreme za britje in tako se je potem požar širil.

Ubila moža in taščo

RIMINI, 26. — Petnajstletna je poročena deklica Loredana Bernabini iz Riminija je včeraj ubila z dvema streloma iz lovske puške svojega moža Francesca Bruschijs,

VATIKAN SE PRILAGAJA NOVIM RAZMERAM V AFRIKI

ODSTRANJEN V MOZAMBIKU NEZAŽELENI «PRIMAS»

V Angoli za škofovega vikarja prestolnice imenovan afriški domačin

CASTELGANDOLFO, 26. — Ko v Alžiru sporočajo, da bo vsak čas objavljena izjava o priznanju neodvisnosti bivši portugalski koloniji Gvineji - Bissau, prihaja iz Vatikana izredno zanimiva vest, ki dokazuje, v kolikšni meri se Sveta stolica pripravlja na prehod oblasti od Portugalske na afriške domaćine tudi v ostalih dveh kolonijah. Interes cerkve je, očitno, prilagoditi se novemu položaju in ustvariti pogoje, ki ji bodo zagotovili mirno sožitje z novimi oblastmi afriških upornikov.

Papež Pavel VI. je namreč sporočil, da je prejel «vsega» mozambiškega «primasa», nadškofa glavnega mesta Laurencu Marques, msgr. Custodia Alvina Pereira, starega 59 let in portugalskega državljanstva. Nadškofa Pereira je papež poklical v Vatikan, kjer bo dal odsluž v nekom odboru v zvezi s «svetim letom» in skrbel za «solidarnost med romarji».

Na mesto odstranjenega nadškofa, ki se je kompromitiral pri afriških prebivalstvu zaradi kolonialističnih simpatij s Salazarjevimi režimom, papež še ni imenoval novega nadškofa, vendar lahko domnevamo, da je indikativno, kako je Vatikan postal v Angoli. V tej drugi uporniški koloniji je namreč bil imenovan crnski duhovnik, 41-letni Zacarias Kamunho, za škofovega vikarja v glavnem mestu Luandi in za škofa v Tabli. Ni torej izključeno, da bo podobno, kot v Angoli, tudi za «primasa» Mozambika imenovan črnopolsti domačin.

Osebnost nadškofa Pereira je bila očitno ovirna, kar je ugotovil tudi papeški odposlanec kardinal Mazzoni, ki se je mudil prejšnje tedne v obeh kolonijah in se pogovarjal z domačim leonom. Kajti Pereira ni samo bil sodelavec kolonialne vojske in fašističnega režima, pač pa je v imenu tega režima preganjal tudi lastne brate. Pred leti, ko so nekateri katoliški misijonarji španskega rodu v Mozambiku opozorili javno mnenje in svetovno občestvo na strahovite pogoje, ki so jih zakrivilo kolonialisti, je nadškof Pereira najprej označil španske misijonarje za lažnjivce, oziroma nič manj kot «pazizerje marksistov». Pozneje so bili misijonarji izgnani iz Mozambika.

Na poti viera je bil tudi sobrat Manuel Virgia Pinto, nadškof v mestu Teta. Pinto je branil misijonarje in tudi sam obsedel počete kolonialne vojske. «Primasa» Pereira ga je najprej napadel, nato pa dosegel, da so ga agenti fašistične politične policije PIDE aretirali in odpeljali v Lizbono.

V Vatikanu poudarjajo, da je odstranitev mozambiškega «primasa» v bistvu posledica izjave Pavla VI. novemu portugalskemu veleposlaniku, da katoliška cerkev sedaj podpira težnje afriških kolonij po neodvisnosti.

«TIR» zmečkal delavca

GENOVA, 26. — Danes popoldne je neki tovornjak «TIR» strmo glavi v cestne povezave, ki pelje iz genovskega pristanišča do vhoda avtoceste pri Sampierdareni ter zmečkal pod seboj 35-letnega delavca Maria Ruffinellija. Tudi šofer tovornjaka Carmine Lanzillotta je v življenjski nevarnosti. Tovornjak je prevažal vreče cementa. Zelo verjetno se je na ovinku tvor premaknil kar je povzročilo spremembo smeri težkega vozila. Tovornjak je padel dvanajst metrov navzdol, naravnost na prevozno vozilo, ki ga je upravljal Ruffinelli. Nesrečen je bil pri prici mrtev.

RIM, 26. — 48-letni duhovnik Sergio Valentino Anesa je danes strmo glavi v okna v drugem nadstropju nekega poslopja ter bil pri prici mrtev. Dogodek se je pripetil danes popoldne v Ul. Filippo Taiani, kjer je neki cerkveni zavod. Sergio Valentino je prišel iz Bergama, da bi tam preživel nekaj dni počitka. V žepih njegove obleke so našli nekaj tablet pomirjevalnega sredstva. Policijski agenti menijo, da je duhovnik napravil samomor.

ŽENEVA, 26. — Danes se je sestel pripravljali «bor» za revizijo pogodbe o preprečevanju širjenja jedrskega orožja. Delo odbora se bo zaključilo 6. septembra. Od držav, ki so podpisale to pogodbo, jih je 26 članic tega odbora, a med njimi Kostarika, Mehika, Maroko, Etiopija, Peru ter države, ki že posedujejo jedrsko orožje (ZDA, SZ in Velika Britanija). Pogodba je začela veljati 5. marca 1970. 83 držav jo je že podpisalo, drugih 25 pa je še ni ratificiralo. Francija, LR Kitajska, Indija, Izrael in Južna Amerika pa pogodbe niso hotele podpisati.

OB UDELEŽBI 3.000 DOMAČIH IN TUJIH TURISTOV

V PORTOROŽU IZBRANA «MISS SLOVENIJE 1974»

Slovenska lepotica je 20-letna manekenka Jolanda Jovanovič iz Ljubljane - 24. septembra izvolitev «miss Jugoslavije»

KOPER, 26. — Sobotne prireditve v portoroškem auditoriju, volitve «miss Slovenije 1974», se je udeležilo nad 3.000 domačih ter tujih turistov. Na odru se je vrstilo 17 deklet iz raznih krajev Slovenije, ki so se po eni strani borile za ta laskav naslov, po drugi pa so reklamizirale razne proizvode jugoslovanskih podjetij oblačil, obutve in kozmetičnih izdelkov. V prvi in drugi izbirni etapi je izpadlo enajst lepotic. Žirija pa je potem med šestimi izvolila za «miss Slovenije 1974» 20-letno manekenko iz Ljubljane Jolando Jovanovič. Za njeno prvo spremljevalko so izbrali Milico Skrbič iz Ljubljane, za drugo pa Jožico Rejc iz Ljubljane. Letos so prvič volili tudi «miss fotogeničnosti». Ta naziv si je priobila Majda Panič iz Slovenske Bistrice. V žiriji sta bila med drugimi tudi urednik revije «Stops» Edo Hrautski in televizijska napovedovalka Nataša Dolenc. V vmesnih točkah so nastopili jugoslovanski pevci in pevke, in sicer Miro Ungar, Lidija Kodrič, Biserka Valentanič, Nada Knežević in Zdenka Kovačević. Zlasti je navdušil nastop prve dame jugoslovanske jazz Nade Knežević, ki je doživljala aplavze na odprti scene in morala na koncu dodati več pesmi. Organizacija prireditve, ki je bila tokrat v rokah revije «Politika bazar» in domačega zavoda za turizem, je povsem uspela. Zmagovalka in obe spremljevalki se bodo udeležile tekmovalstva za «miss Jugoslavije» 24. septembra v Beogradu. Obstaja pa tudi možnost, da bi bila ta prireditev v Portorožu, v kolikor bodo seveda rešili finančni problem.

«Miss Slovenije» v Portorožu. Od leve proti desni: Milena Skrbič iz Maribora, «miss» Jolanda Jovanovič, Jožica Rejc iz Ljubljane in «miss fotogeničnosti» Majda Panič iz Slovenske Bistrice (Foto Selhaus)

Scurk in Tomaž Perok. Razen tega so podarili še deset diplom. Razstavni sliki udeležencev «ex tempore» bo odprta vsak dan v piranski Mestni galeriji od 10. do 12. in od 17. do 20. ure do 8. septembra.

Nove investicije PTT Koper

Koprsko PTT podjetje pripravlja za jesen široko razširitev in modernizacijo telefonske in telegrafске mreže. V ta namen bodo investirali okrog 35 milijonov dinarjev. Med drugim bodo zgradili novi poštni poslopji v Izoli in v Obrovem, nadalje bodo montirali 120 telefonskih kablov med Koprom in Portorožem ter položili nov kabel med Postojno in Ilirsko Bistrico. Od večjih del naj omenimo še pripravo na izgradnjo 200-steklenične avtomatske telefonsko-telegrafске centrale v Kopru ter razširitev avtomatskih telefonskih central v raznih mestih

Uspel nastop koprskih pevcov v Ferrari

Iz Ferrare se je sinoči vrnil koprski pevski moški zbor, «Simon Gregorčič». V okviru prijateljskih stikov in sodelovanja med obema pobratena mesta so priredili koprski pevski koncert v Ferrari in Comacchio. Koncert je vzbudil veliko pozornost, saj mu je na primer samo v Ferrari prisostvovalo nad 500 poslušalcev. Ob tej priložnosti sta izmenjela pozdrave vodja koprskje delegacije prof. Raul Škocič in podžupan Ferrare Pasquino Fernoni. Čez 14 dni bodo ferrarski pevci vrtnili obisk koprskemu pevskemu zboru.

L. O.

KOP: MLEKO NAMESTO MILIJONOV

NEAPELJ. — Velika smola za nekatere neapeljske roparje: zamenjali so dve osebi ter odnesli s seboj torbo s steklenicami mleka, ki bi jo morali analizirati na pokrajinskem zdravstvenem uradu, 52 milijonov pa na blagovno istovarila urada. Na Trgu Enrico De Nicola v bližini sodišča sta dva oborožena moška skočila iz avta, kjer je ostal šofer, prestrela pot 50-letnemu zdravstvenemu funkcionarju Luigiju Penninu, ki se je prav tedaj pripeljal z avtom «fiat 126». V roki je imel torbo ter se je hitro namenil proti bližnjemu higienskemu uradu. «Daj nam torbo» — je zavpil eden od banditov, ki je bil oborožen z brzostralko. Pennino se je začudil: «Torbo? Ampak tu so samo vzorci mleka». Če ti se drago življenje, ne se šališ z mano? — mu je odvrnil bandit, ki je zgrabil za torbo, skočil v avto (pozneje so ugotovili da je bil ukraden) ter se hitro oddaljil.

Kmalu je nato na isti trg prišel neki drugi avto «fiat 126». Iz njega je izstopil knjigovodja Gabriele Reccia, ki je zelo podoben Penninu in ki je imel prav tako torbo kot Pennino. Toda v Recciovi torbi je bilo 52 milijonov lir, ki so bili namenjeni za plače osebja urada za higieno in profilakso, zdravniških funkcionarjev ter središča za legalno medicino.

SLABA JAHAČA

WORKSHOP (Velika Britanija). — Angleška princesa Ana in njen mož Mark Philips sta imela v nedeljo hudo smolo: oba sta padla s konja, ko sta sodelovala pri neki tekmi v Workshopu. Ana je imela malo več sreče, saj je le padla s konja pri enajsti oviri, toda posrečilo se ji je da je obdržala v rokah uzdo, se takoj dvignila in spet skočila na svojega konja «Goodwill», katerega lastnica je kraljica Elizabeta. Tekmo je dokončala, čeprav ni zmagala. Njen mož Mark Philips pa je bil slabši jezdec, saj ga je konj vrgel s sedla že pri peti oviri. Padel je na tla ter se ranil na zapetju.

prav razumeli — bilo to dovoljeno. Zal pa je komanda iz Nuora bila drugačnega mnenja. Vojaškemu državnemu pravdniku, ki jo so fašističnem zakonu o policiji pristojno za disciplinske prekrške, je sporočila, da je peticija agentov cestne policije zapustila službeno mesto. Vojaški javni tožilec dr. Vito Magi je nemudoma ukazal, naj peticijo agentov aretirajo. Sedaj so že skotaj en mesec zaprti v vojaški kasilnici «San Bartolomeo» v Cagliariju.

Branelce agentov cestne policije dr. Onnis, iz Cagliarija, je zahteval, naj fante izpustijo vsaj na začasno svobodo, medtem ko je vo-

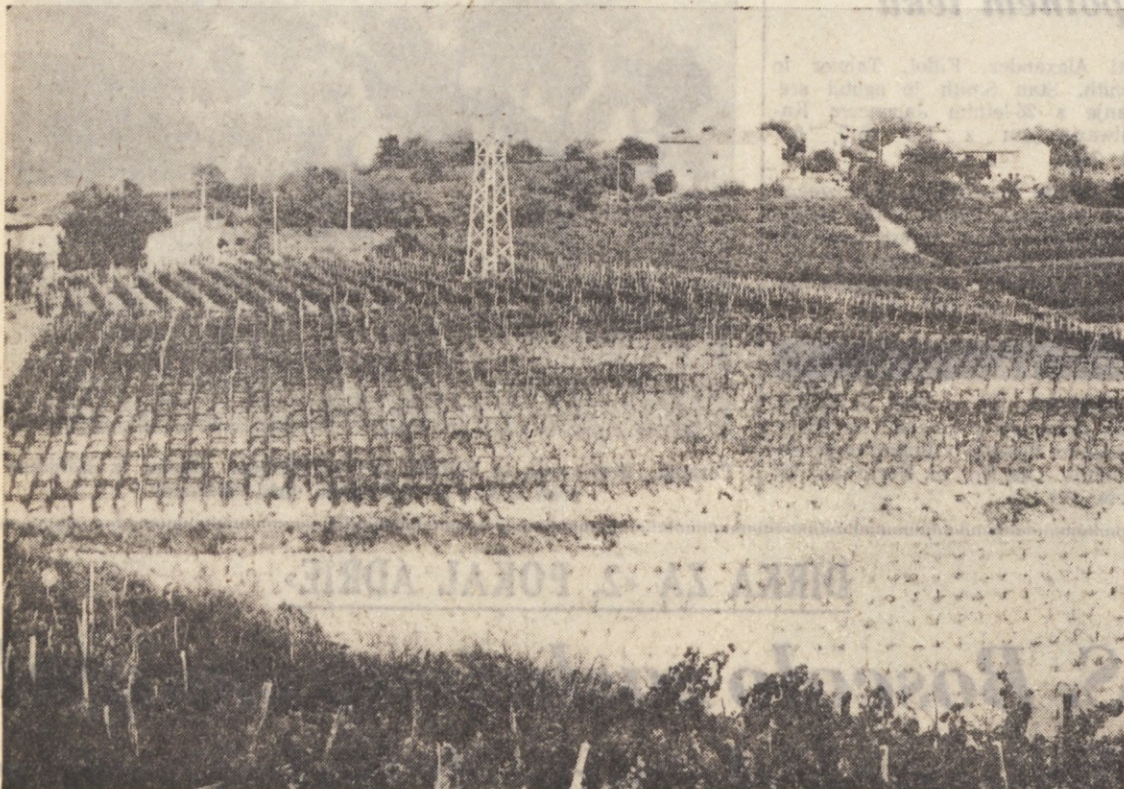
V enem mesecu: 825 mrtvih na cestah v Italiji

RIM, 26. — Poletni promet je zahteval letos v Italiji nekaj manj smrtnih žrtev kot lani: 825 mrtvih, pri 720 prometnih incidentih (nasproti 908 mrtvih pri 819 incidentih). Tudi ranjenih je bilo nekoliko manj. Te številke, ki jih je posredovalo ministrstvo za notranje zadeve, se nanašajo na razdobje od 26. junija do 25. avgusta. V sporočilni ministrstva je rečeno, da je bilo letos manj prometnih nesreč, manj mrtvih in manj ranjenih, ker je bil promet nekoliko omejen. Lani se je zgodilo, da so v enem samem dnevu zabeležili 15 milijonov avtomobilistov na cesti, letos pa jih je bilo največ 9 milijonov v enem dnevu. Ministrstvo pripominja tudi, da so varnostne sile odigrale zelo pomembno vlogo za zagotovitev varnosti prometa.

Katoliški delavci zahtevajo svobodo

MILAN, 26. — Organizacija «Občestvo in osvoboditev» je sporočila, da je prejela iz Španije dokument s katerim je skupščina «Hermandad obrera de accion catolica», ki je bila v Madridu 15. avgusta, zahtevala obnovev demokratičnih svoboščin v Španiji. «HOAC» je katoliško delavsko gibanje, ki so ga španski škofje ustanovili leta 1946. V dokumentu se obojajo nasilja nad delavci (primeri v Granadi, Vigu, El Peroru, Barceloni, Madridu in Carmonu) ter druge omejitve svoboščin tako državljanov kot političnih in sindikalnih, ki jih priznavajo vse mednarodne organizacije. Zahteva se nadalje svoboda stavke, in poziva španske državljane, naj zahtevajo, da bi prišlo do amnestije za vse politične jetnike in preganjance.

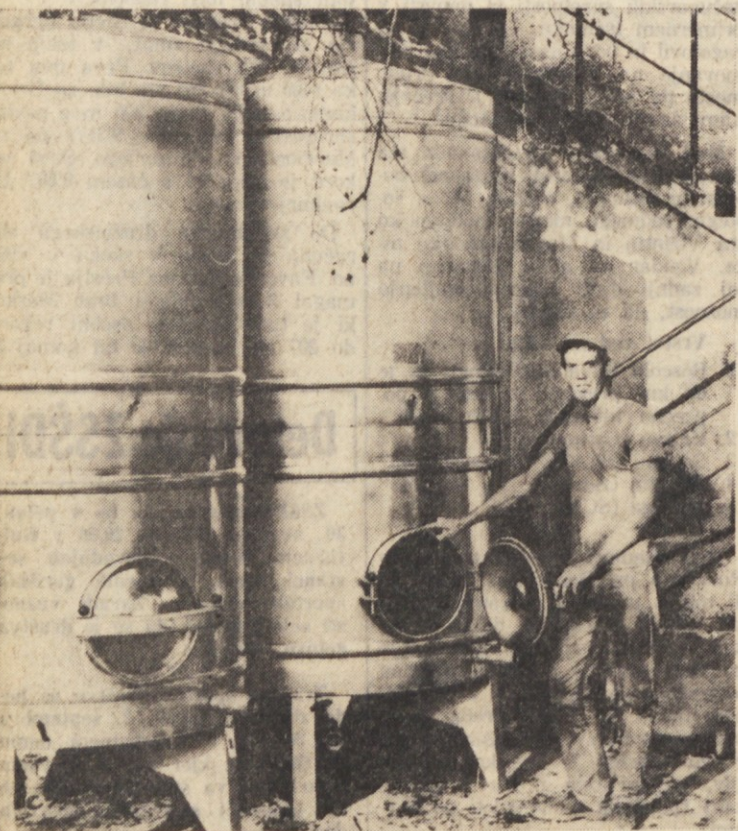
Po vinski cesti v goriških Brdih v pričakovanju trgatve

OSLAVJE Eden izmed veliko nanovo urejenih vinogradov v Brdih, zasajenih z žlahtnimi vrstami vinske trte, ki dajejo izvrsten in obilen pridelek.

OSLAVJE Gravnarjeva vinska klet, ki jo odlikujejo številni leseni sodi dokajšnjih dimenzij.

OSLAVJE Joško Gravnar ob jeklenih sodih, ki začenjajo izpodrinjati lesene in betonske.

JAZBINE Aleš Komjanc z zadovoljstvom zoba prve zrele jagode črnega pinota, ki izmed vseh grozdij prvi obrodi. Na Jazbinah si je Komjanc uredil veliko posestvo.

VALERIŠČE Vera Humar pred polico s pravkar napolnjenimi steklenicami izbranih vrst briških belih in črnih vin.

Prevozili smo del vinske ceste v goriških Brdih, ki se vije od pevskega mosta čez Oslavje, Števerjan, Jazbine, Preval do Plešivega ter zbrali nekaj podatkov o življenju in delu kmetov, ki so se po večini posvetili vinogradništvu in sadjarstvu ter se z drugo kmetijsko dejavnostjo, kot sta živinoreja in vrtnarstvo, ukvarjajo le mimogrede. Povedali so nam, da bo letošnji pridelek — če ne pride kakšna nesreča — za okoli 30 odstotkov manjši od lanskega, ki je bil rekorden. V noči na 1. september bodo popisali količino vina in jo prijavili. Sodijo, da je v kleteh še skoraj tretjina lanskega pridelka ter ga kanejo prodati v času med trgatvijo in novoletnimi prazniki. Marsikateri vinograd si je za hranjenje novega pridelka kupil nove posode iz nerjavečega jekla, ki jih je industrija prav letos vrgla na trg. Če današnje življenjsko raven primerjamo s tisto izpred desetih let, bomo ugotovili, da so si Briči z garanjem gmočno precej opomogli. To dokazujejo številne nove ali popravljene zgradbe, močan vzorni park in mehanizacija proizvodnje. Življenje pa jih je izučilo, da so se poleg obdelovanja vinogradov in pridelovanja vina začeli sami ukvarjati tudi s trgovino ter večji del vina vstekljeničijo in ga sami prodajajo odjemalcem v naši deželi in širino po državi. Vinogradniki sodijo, da jih sedanja gospodarska kriza ne bo udarila, ker se pač človek marsičemu drugemu prej odpove kot vinu.

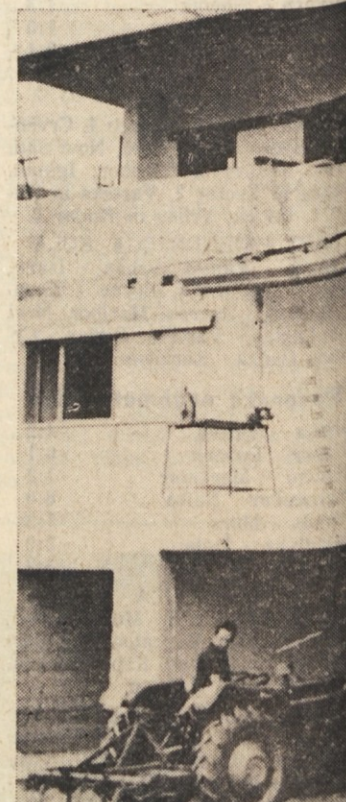
VALERIŠČE Darinko Terpin z ženo Lilijsko, s sinovi Lojzeto, Frankom in Jožkom, na traktorju pa sedi nečak Bobi. Terpinovi imajo šest otrok, tetej dosti usi, ko bodo zrasli, pa bodo imeli tudi dosti rok za delo. Družino smo slikali pri žagi, ko je «špčila» kolce.

VALERIŠČE Adriana Števar s hčerko Mileno v sadovnjaku ob cesti proti Gradiški. Pri obiranju hruck sta jima pomagala nečaka Oliva in Joško Humar iz Solkan.

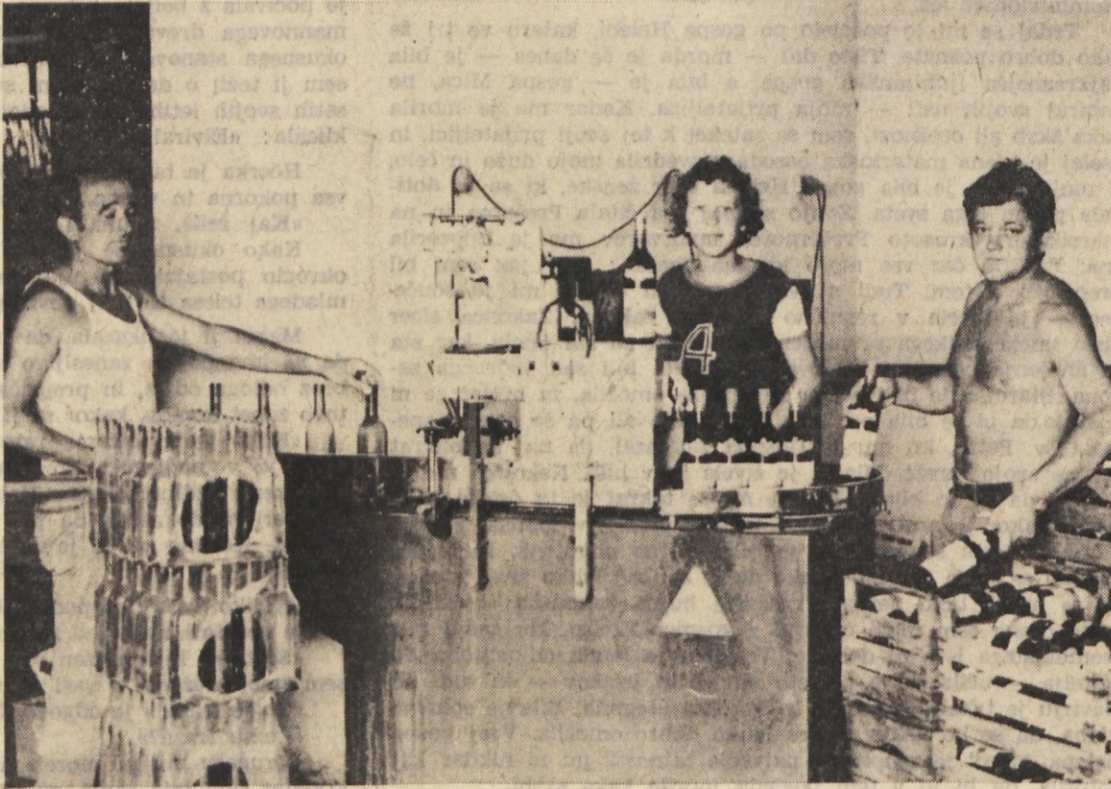
PLEŠIVO Gradimir Gradnik s traktorjem med trtami, nad katerimi je razpel mrežo, da obvaruje pridelek pred točo.

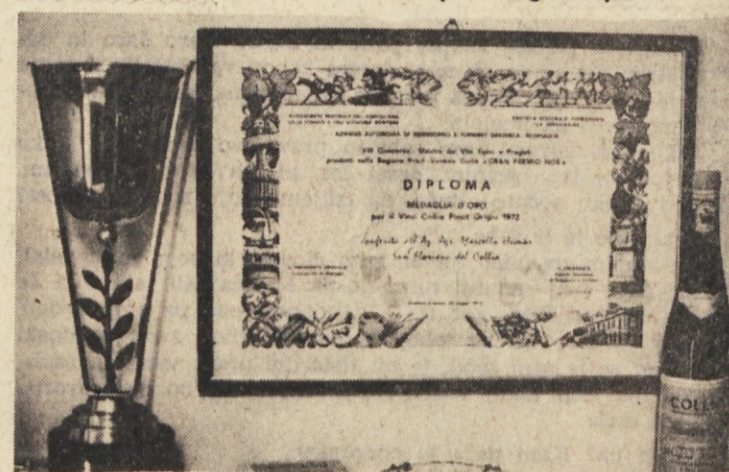
PLEŠIVO Vinogradništvo, kakršno so razvili v Brdih, omogoča zadovoljiv zaslužek, ki so ga prebivalci povečini vložili v izgradnjo novih stanovanjskih hiš in kleti. Na sliki Gradnikova hiša, ki je tik pred dograditvijo.

VALERIŠČE Damijan in Joško Štekar sta nakosila krmo in jo peljeta domov, da jo bodo pokladali živni.

OSLAVJE Stroj za etiketiranje steklenic v Primoževici kleti, ki ga upravljajo Anton Figelj, njegov sin Aleš in Silvan Primožič.

Vinogradniki iz Števerjana in z Oslavja, kakor tudi tisti iz krmlnske občine, se že več let z uspehom udeležujejo vinskih razstav v naši deželi in v Jugoslaviji, kjer so dobili številna pomembna priznanja, kakršno je, na primer, tale diploma. Razstavljajo jih na vidnih mestih ter so nanje upravičeno ponosni, saj so pomembno priznanje za njihova prizadevanja pri organizaciji dela na kmetiji, kar je pogoj za pridelovanje dobre kapljice.